

Gemeente Rheden

Raadsvergadering

Datum: 11 juni 2019
Locatie: gemeentehuis De Steeg, raadszaal
Voorzitter: burgemeester C. van Eert
Griffier: mevrouw M. Kateman
Wethouders: de heer R. Haverkamp, de heer M. Budel, mevrouw G. Hofstede, de heer T. Klomberg
Gemeentesecretaris: de heer J. W. Kettelerij
Verslag: mevrouw T. Dirksen (Het Notuleercentrum)

Aan de orde:

- 1 Opening en vaststelling van de agenda

Bespreekstukken

- 2 Algemene Beschouwingen
- 3 Herijking Transformatieplan & Ombuigingen
- 4 Kadernota 2020
- 5 Sluiting

Aanwezig

Mevrouw M. Visser	VVD
De heer R. Koekkoek	VVD
Mevrouw Y.A.W. Hopmans	VVD
De heer J.M.J. Uijthof	VVD
De heer J.G. Hanssen	VVD
De heer T.T. Frijlink	CDA
Mevrouw M.A. Reinders-Lueb	CDA
De heer A. de Lange	CDA
De heer C.C.J.M. Weijers	CDA
Mevrouw J. Dirks	SP
Mevrouw L.A. van Vliet	SP
De heer J.A. Kuijpers	SP
De heer R. Sivasli	SP
Mevrouw M. Noorland	PvdA
De heer J. de Rooter	PvdA
De heer N. Booij	PvdA
De heer H.J. van Valburg	PvdA
Mevrouw K.H. den Hertog-Heins	D66
De heer K. Verspui	D66
De heer E.P.F.L. Roumen	D66
De heer C. Pos	GL
Mevrouw L.M. Nieuwenhoven	GL
Mevrouw M. Rook	GPR/B
De heer T.K.J. Eskes	GPR/B
De heer A. Bosveld	GPR/B
De heer H. Witteveen	CU

1 Opening

De VOORZITTER opent de vergadering iets na 14.00 uur. Hij deelt mee dat bericht van verhindering is ontvangen van de heer Endevelt (GL). De heren Hanssen (VVD), Sivasli (SP) en Bosveld (GPR/B) zullen later komen.

De VOORZITTER stelt voor om twee punten aan de agenda toe te voegen, namelijk een mededeling van het college over de storm van afgelopen week, en voorafgaand aan de algemene beschouwingen een mededeling van wethouder Klomberg over de meicirculaire.

Hij stelt vast dat de raad instemt met de agenda. Aldus wordt besloten.

Mededeling storm 4 juni

Burgemeester Van EERT licht toe welke maatregelen zijn genomen na de storm - later gekwalificeerd als tornado - die op 4 juni omstreeks kwart voor elf de gemeente trof met als zwaartepunt het dorp Rheden. Gezien de sterkte van de storm is het onvoorstelbaar dat er geen slachtoffers vielen. De gemeente ontving meer dan 100 meldingen. De brandweer begon meteen met het vrijmaken van wegen en het in beeld brengen van mogelijke slachtoffers. Zelf is hij om 00.50 uur ingelicht. Toen al waren er brandweerwagens uit de hele regio aan het werk. Politie-inzet was minder nodig. Uiteindelijk konden alle inwoners thuis slapen. Vanwege het gevaar dat asbest vrij zou komen door het loskomen van dakdelen en dergelijke, is later het dorp deels afgezet. De tornado kwam vanuit Nijmegen-Noord over Huissen via Lathum over de IJssel; van het dorp Rheden liep de route over de Schietbergseweg en verder over Dieren-Noordwest richting Zutphen. Behalve de brandweer waren onder andere de Odra en Vivare aanwezig. Zelf was hij aanwezig bij afstemmingsoverleg en hij was daar onder de indruk van de professionaliteit. Ook sprak hij met inwoners. In de vroege ochtend zijn de hoofdroutes voor het verkeer vrijgemaakt. Verder is toen nader gekeken naar de hotspots van het asbest. Vanwege asbest op het spoor besloot Prorail tot het tijdelijk stilleggen van die verbinding. De gemeente heeft via sociale media, en met updates en via het klantcontactcentrum inwoners geïnformeerd. De schade van inwoners is soms fors, heeft hij gezien. Hij tekent hier aan dat voor de opruimwerkzaamheden ook hulp van buiten is ingezet, en dat de raad dus een voorstel voor de kosten tegemoet kan zien. Toen steeds duidelijker werd dat asbest een probleem was, zijn gebieden afgesloten en er is gestart met het opruimen. Hij vindt het jammer dat dit, zoals bij het winkelcentrum, soms tot discussie met omstanders leidde. Toen er ook veel schade bleek te zijn richting de Schietbergseweg, en de weg afgesloten moest worden, moest daar wel constructief met de horeca worden overlegd. De leden van SC Rheden hebben zelf opgeruimd na een check op schadelijke stoffen. De brandweer was die middag nog capaciteit kwijt aan een brand bij Gazelle. In de loop van de avond heeft de gemeente na vragen van inwoners extra onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van asbest. Van 100 onderzochte tuinen was ongeveer een derde besmet. De bewoners hebben advies gekregen hoe te handelen, er is een brief gestuurd en er komt nog een rapport over. 's Avonds waren alle wegen weer open. Donderdag zal er om 19.30 uur een napraatavond voor bewoners zijn in Rhederhof. De raad is uitgenodigd. In de loop van de week zijn de wegen op de Posbank in fasen vrijgemaakt. Met enkele wijzigingen in het programma konden dit weekend toch 5.000 scouts worden ontvangen op Middachten. Hij concludeert dat de hulpdiensten dit goed hebben aangepakt, dat de communicatie goed is verlopen mede omdat veel geledingen bij de aanpak betrokken waren en vooral dat in het dorp Rheden de saamhorigheid onder inwoners groot is. Vanuit zijn verantwoordelijkheid voor de inwoners, zal het college in de komende periode in het dorp vertegenwoordigd zijn.

Mevrouw HOPMANS (VVD) dankt het college voor de aandacht voor de storm in deze vergadering. Het was een indrukwekkende en angstaanjagende storm die veel schade aanrichtte. Brandweer en inwoners zijn meteen aan de slag gegaan; pas 's ochtends bij licht werd de omvang duidelijk. Namens de hele gemeenteraad geeft ze een groot compliment aan de brandweer, ook uit de buurgemeenten, boa's, verkeersregelaars, Natuurmonumenten, de politie en alle anderen die zich hebben inzet. Het is goed te weten dat inwoners op hen kunnen rekenen. De raad waardeert ook het initiatief voor de inloopavond. De raad zal zijn waardering ook nog kenbaar maken via sociale media en de Regiobode.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) dankt namens de gemeenteraad en het dorp Rheden burgemeester Van Eert en wethouder Haverkamp voor hun aanwezigheid in het dorp Rheden. Uit het dorp komen vele signalen dat inwoners het hebben gewaardeerd dat zij kwamen kijken en luisteren naar de verhalen van inwoners. Burgemeester Van EERT dankt voor de steun. Ook inwoners kunnen die zeker gebruiken.

Mededeling meicirculaire

Wethouder KLOMBERG deelt mee dat er met de komst van de meicirculaire een week geleden duidelijkheid is verkregen over cijfers die in de Kadernota nog onder voorbehoud zijn vermeld. Hier geeft hij de gevolgen in grote lijnen, net als het memo. Later komt er meer gedetailleerde informatie. Hij is redelijk positief over het resultaat; ook de plus blijkt groter dan verwacht. Voor 2019 is er een positief effect van € 1,6 miljoen zodat het resultaat van de Zomernota uitkomt op min € 800.000. Ook voor de jaren 2020 tot 2023 is er een positieve ontwikkeling waardoor de taakstelling misschien makkelijker is in te vullen. Belangrijk blijft wel om de accresontwikkeling die in 2020 oploopt tot € 1,4 miljoen te blijven volgen. De uitkeringsbasis wordt beter door het extra geld voor de Jeugdzorg voor de jaren 2019 tot 2022, en vanwege de loon- en prijscompensatie voor uitkeringen Jeugd en Wmo. Andere positieve ontwikkelingen hebben betrekking op specifieke taken. Hij concludeert dat het beeld positief is voor de jaren 2020 en 2021 maar dat daarna een terugval verwacht wordt vanwege

het wegvallen van de gelden voor Jeugdzorg. Er is dus sprake van een kleine verlichting maar de taakstelling blijft even groot. Misschien wordt het wel gemakkelijker invulling te vinden.

2 Algemene Beschouwingen

Mevrouw HOPMANS (VVD) merkt op dat Rheden ook financieel in zwaar weer verkeert. Maar ze stelt het positieve voorop. Rheden sterker maken is het doel op alle gebieden. Ze stelt tevreden vast dat er meer activiteit is op het economische vlak, bijvoorbeeld langs het kanaal. Ze tekent aan dat ondernemers moeilijk personeel kunnen vinden en vraagt hoe dat kan als zoveel mensen nog een uitkering hebben. Zoveel mogelijk mensen die meedoen, maakt Rheden ook sterker. Participatie brengt contacten en werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. De VVD waardeert de inspanningen van het college op dit gebied maar denkt ook dat de resultaten beter kunnen als er meer en met meer mensen ingezet wordt op succesvolle projecten. Ze is tevreden met het onderzoek naar bouwlocaties, gedaan op verzoek van de VVD, dat aantoont dat er voldoende locaties zijn voor 700 woningen. Ze noemt het Hof van Soeren en andere plannen. Met het oog op de doorstroming zou nu vooral ingezet moeten worden op middeldure en duurdere woningen. Ze vraagt de raad de bereidheid om eventueel voorrang te geven aan plannen die snel gerealiseerd kunnen worden. In het belang van het prettig wonen in Rheden wijst ze op inwoners die zich niet serieus voelen genomen als ze overlast door begeleid wonen bij de gemeente melden. In vergelijking met de provincie en de rest van het land kent Rheden veel begeleid wonen. Bij motie stelt ze voor dat Rheden een stop instelt en dat begeleid wonen eerlijk wordt verdeeld over de regio. Om Rheden financieel sterker te maken, zou de raad in het kader van zijn kaderstellende rol meer grip moeten hebben op de financiën. De tussenrapportages geven kennis pas achteraf. Bij motie stelt ze voor dat het college bij overschrijdingen van meer dan 5% de raad informeert en voorstellen doet voor de dekking. De Kadernota biedt weinig kaders, terwijl die juist nu nodig zijn. De VVD vindt het voor een gezond financieel beleid en net als in 2018, niet wenselijk dat Rheden nog meer inteert op de algemene reserve. Bij bezuinigingen moet ook in eigen huis de broekriem aangehaald, vindt de VVD, ook als signaal. Het budget voor personeel is overschreden onder meer door het hoge ziekteverzuim, en maatregelen zoals de doorontwikkeling van de organisatie hadden niet het gewenste resultaat. De Kadernota meldt een verwachte autonome kostenstijging van 3%; in de Lenterapportage was sprake van een efficiëntiekorting van 5%. Ze vraagt wanneer dit besluit genomen is. Ze vindt de maatregelen onvoldoende, het budget zou bevroren moeten worden. Ze vraagt wat ondernomen wordt om de kosten substantieel terug te dringen. In het sociale domein vindt ze het inzetten op preventie en het veld essentieel. Een zakelijker en meer resultaatgerichte aanpak kan de bedrijfsvoering efficiënter maken. Ze stelt vast dat het niet is gelukt de transformatie te realiseren voor het geld dat beschikbaar was. Ze vraagt het college waarom het transformatieplan 1.0 niet is geëvalueerd en wat het college gaat doen om het transformatieplan 2.0 wel te laten slagen. De eerste resultaten zouden op 1 januari 2020 beschikbaar moeten kunnen zijn. Ze zegt ten slotte dat de VVD bereid is om mee te werken aan een degelijk financieel beleid in het belang van het sterker maken van Rheden.

Motie 1 Begeleid wonen

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 11 juni 2019, sprekende over de Kadernota 2020,

Constateerend dat:

1. Er in onze gemeente een aantal woningen is waarin begeleid wonen wordt gefaciliteerd;
2. Dit aantal in vergelijking met andere gemeenten in de regio hoog is. Landelijk ziet men een cijfer van 2,1 inwoner (begeleid wonen) per 1.000 inwoners, in Gelderland zien we een gemiddelde van 2,53 inwoner (begeleid wonen) per 1.000 inwoners en in Rheden ziet men 3,65 inwoner (begeleid wonen) per 1.000 inwoners. Dit betekent dat we ruim 44% boven het Gelderse gemiddelde zitten en ruim 73% boven het landelijk gemiddelde;
3. Omwonenden aangeven dat er onvoldoende wordt gereageerd op gedane meldingen van overlast;
4. Er op basis van antwoorden op eerdere vragen van de VVD-fractie blijkt dat er nagenoeg geen beleid is omtrent het vestigen van woningen voor begeleid wonen;
5. Er onvoldoende helderheid is over de wettelijke mogelijkheden om beleid omtrent begeleid wonen voorhanden is.

Overwegende dat:

1. De gemeente Rheden het uitgangspunt hanteert dat Rheden voor iedereen een prettige plek is om in te wonen;
2. Een veilige leefomgeving daar een essentiële bijdrage aan levert;

3. De gemeente hier een faciliterende rol in heeft;
4. Het huidige beleid vooral repressief is georiënteerd;
5. Begeleid wonen een taak is die binnen de regio dient te worden opgepakt en verdeeld.

Draagt het college op:

- a. Om te onderzoeken of Rheden voorlopig een stop op begeleid wonen kan toepassen, omdat onze gemeente al meer inwoners (begeleid wonen) opgenomen heeft dan het regionale gemiddelde;
- b. Om regionaal afspraken te maken over een eerlijke verdeling van begeleid wonen projecten in de regio;
- c. Om met een (nieuwe) proactieve en doeltreffende aanpak te komen voor de buurten waar het begeleid wonen als overlast ervaren wordt, en alle meldingen adequaat te registreren (door deze op te nemen in de dagrapporten);
- d. Uiterlijk in november 2019 de raad te informeren over de aanpak als bedoeld onder c en een beleidsvoorstel te doen.

Yola Hopmans, fractie van de VVD.

Motie 2 Vaststellen kader overschrijding budgetten binnen begroting

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 11 juni 2019, sprekende over de Kadernota 2020,

Constaterende dat:

1. Onze gemeente momenteel financieel in zwaar weer zit;
2. De afgelopen jaren de jaarrekeningen met grote tekorten zijn vastgesteld c.q. de begrotingen zijn overschreden;
3. De raad achteraf geconfronteerd is met deze overschrijdingen;
4. In de P&C-documenten wel melding werd gemaakt van de verwachte overschrijdingen, maar onvoldoende werd aangegeven welke maatregelen zouden worden genomen om de overschrijding van de begroting teniet te doen;
5. Onze Algemene Reserves afgelopen jaren sterk zijn gedaald;
6. Verdere uitputting van de algemene reserves niet wenselijk is;
7. In de financiële verordening niet is opgenomen dat bij (verwachte) budgetoverschrijding het College toestemming dient te vragen voor die overschrijding(en).

Overwegende dat:

1. Een financieel gezonde gemeente een belangrijk uitgangspunt is voor stabiliteit;
2. De raad er op basis van artikel 189 Gemeentewet op toe dient te zien dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is en de provincie hierbij een toezichhoudende rol heeft;
3. De raad nu in zijn kaderstellende rol c.q. haar budgetrecht onvoldoende invloed heeft om grip te krijgen op de financiële situatie.

Draagt het college op:

- a. Een bepaling op te nemen in de financiële verordening, op basis waarvan de raad bij afwijkingen groter dan 5% van de vastgestelde begroting per programma vooraf geïnformeerd wordt en er tevens voorstellen aan de raad gedaan worden ter dekking van die overschrijdingen;
- b. De aangepaste financiële verordening uiterlijk in oktober 2019 ter vaststelling voor te leggen aan de raad.

Namens de fractie van de VVD, Yola Hopmans.

De heer ROUMEN (D66) vraagt of met het woord 'vooraf' in motie 2 wordt bedoeld: 'zo spoedig mogelijk'. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat bedoeld wordt: zodra duidelijk wordt dat er zich in een programma mogelijk overschrijdingen voordoen.

De heer DE LANGE (CDA) vraagt of punt b. van motie 1 uitvoerbaar is. Hij merkt op dat ook de VVD er altijd van uitgaat dat aanpak volgt op beleid. De punten c. en d. stellen het omgekeerde voor. Mevrouw HOPMANS (VVD) antwoordt dat de afspraak zou kunnen worden meegenomen bij de afspraken die regionaal al worden gemaakt. Ze benadrukt dat er niemand weg moet die hier al woont. De VVD heeft al vaker de overlast en de wijze van afhandelen van klachten door de gemeente aan de orde gesteld. Ze verwacht nu een adequate aanpak.

Mevrouw DIRKS (SP) zegt dat in het transformatieplan ook staat dat Rheden relatief veel inwoners met een lage sociaaleconomische status heeft. Ze vraagt of motie 1 vooruitloopt op hetgeen in de Kadernota staat, namelijk 'het in balans brengen van de populatie'. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat dit niet het geval is. Ze wil alleen een eerlijke verdeling in de regio. Misschien willen gemeente waar het aandeel gedaald is, juist meer begeleid wonen. Op de vraag van mevrouw DIRKS (SP) of het haar gaat om de eerlijke verdeling of de overlast, zegt ze beiden te willen. Mevrouw DIRKS (SP) zegt dat de VVD achteraan begint. Een stop vindt ze een drastisch middel. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat uit de antwoorden op vragen van de VVD blijkt dat Rheden bovengemiddeld veel begeleid wonen kent en dat er overlast is. Ze wil dat de huidige overlast wordt aangepakt.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) zegt naar aanleiding van motie 1 en het woord 'proactief' dat in het dorp Rheden de samenwerking met de stichting Onderdak goed is. De motie gaat dus daar niet op. Op haar vraag waar de meldingen vandaan komen zegt mevrouw HOPMANS (VVD) dat ze vooral uit Velp komen. Iemand deed daar 13 meldingen die niet in de rapportages staan. Vandaar het verzoek om ze op te nemen in de dagrapporten.

De heer ROUMEN (D66) vraagt of de stop eindigt als de eerlijke verdeling is bereikt. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat op dat moment nader overleg nodig is.

Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) is het met de VVD eens is dat de raad meer grip zou moeten hebben. Nu kan is alleen terugkijken in de tijd mogelijk. Ze vraagt zich wel af of motie 2 de juiste oplossing biedt. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat de motie de kans geeft proactief te handelen, waar de raad nu niets kan doen.

De heer POS (GL) vindt dat motie 1 een onterechte koppeling legt tussen overlast en een stop op begeleid wonen. Bij bedrijven die overlast geven vraagt men ook geen stop. Organisaties van begeleid wonen doen moeite om de relatie met de omgeving goed te houden. Hij vindt de motie geen goede manier om een eerlijke verdeling te realiseren, waarvan hij het belang wel kan inzien. Hij zou eerder inzetten op steun aan betrokken inwoners en de organisaties voor begeleid wonen gericht op het voorkomen van overlast. Mensen wonen er nu eenmaal. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat er niemand weg hoeft. De motie gaat over de eerlijke verdeling, niet gekoppeld aan overlast. Op de vraag van de heer POS (GL) of dit betekent dat punt c. geschrapt wordt, zegt ze dat een adequate aanpak in Velp in het belang van bewoners nodig is.

Mevrouw VAN VLIET (SP) vraagt of de VVD ook een motie gaat indienen voor een eerlijke verdeling van ouderen; die zijn hier immers ook oververtegenwoordigd. Mevrouw HOPMANS (VVD) vraagt wat de SP denkt wat het antwoord is, en noemt het een wrange vergelijking. Mevrouw VAN VLIET (SP) zegt dat ze denkt dat de VVD dit niet zou doen en dat ze juist daarom vraagtekens zet.

De heer Van VALBURG (PvdA) wijst erop dat 5% overschrijding vanwege de verschillende omvang van de programma's nogal verschillende bedragen oplevert. In het ene geval gaat het bijvoorbeeld om een miljoen, in het andere maar om een ton. Hij vraagt het college of de motie technisch uitvoerbaar is, en stelt de VVD voor de motie aan te passen. Hij kan er in deze vorm niet mee instemmen. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat de motie beoogt dat de raad vooraf kan sturen.

Mevrouw ROOK (GPR/B) vraagt hoe eerlijk verdelen in dit geval bedoeld is. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat cijfers over percentages in de gemeenten naar elkaar toe kunnen groeien. Misschien wil bijvoorbeeld Zevenaar, dat plekken verloor, er wel overnemen. Een goudschaaltje is niet nodig.

De heer DE LANGE (CDA) zegt dat hij vandaag zal spreken over 'pudding'. Eerst herinnert hij aan zijn eerdere oproep aan het college om niet te wachten op het najaar om iets te ondernemen. Hij dankt voor dit voorstel dat met een taakstelling van ruim € 6 miljoen evenwicht probeert te brengen in de begroting. Het CDA is er echter niet gerust op dat het transformatieplan 2.0 gerealiseerd kan worden omdat in de afgelopen twee jaar bleek dat de gemeente niet in control is. Wellicht ontbreekt het besef van de urgentie. De Rekeningcommissie wijst er ook al op dat de tekorten maar summier worden geduid. Hij vraagt wat het college gaat doen om te zorgen dat het nu wel werkt. Verzaking is inderdaad nodig. In dit verband merkt hij op dat aanwijzingen van de accountant niet altijd zijn opgevolgd en hij vraagt wat er gedaan is om het factureringsproces te verbeteren. Als het gaat om de jeugdzorg zelf, vraagt hij zich af waar de toename vandaan komt. Hij wil daar graag een discussie over en daarbij ook de rol van de politiek betrekken. De vraag is ook of het maatwerk niet te ver is gegaan, het aantal zorgverleners in aanmerking nemend. Hij is bang voor uitholling en vraagt hoe het college dit ziet. Hij staat verder stil bij de ontwikkeling van de kosten voor overhead. Gezien het verslag over de Global Goals vindt hij dat daar erg veel aandacht naar uitgaat. Ook de doorontwikkeling van de organisatie leidt af, drijft de overheadkosten op en vermindert de

dienstverlening. Hij komt er nog op terug bij de jaarrekening. Hij vraagt waarom het budget voor ziekteverzuim zo beperkt is dat het al na een kwartaal is uitgeput terwijl bekend was dat het verzuim hoog was. Hij vraagt ook waarom projectleiders zonder dat er een budget voor is, worden ingezet voor organisatieontwikkeling, ten koste van wel gebudgetteerde projecten. Hij stelt vast dat de kosten voor overhead, voor 2018 nog begroot op € 13,6 miljoen, na bijstellingen nu uitkomen op € 15,4 miljoen, een stijging van 15 %. Hij vraagt hoe het college hiermee omgaat in de begroting 2020. Hij dankt voor de informatie over de meicirculaire. Den Haag helpt, maar de uitdaging blijft. Behalve plannen en ambitie zijn ook daadkracht en in control zijn nodig. Want 'the proof of the pudding is in the eating'. Het CDA wil snel door naar de volgende gang van het menu en vraagt om de raad al meteen na het reces te informeren over de actuele stand van zaken.

Mevrouw DIRKS (SP) heeft gezocht naar een Duits motto en komt uit op Goethe: 'Himmelhoch jauchend, zum Tode betrübt'. Ze wijst daarmee op stemmingswisselingen rondom het sociale domein. Vijf jaar geleden stonden verkiezingen in het teken van de decentralisaties en grootse bezuinigingen. De SP heeft zich lokaal en landelijk verzet, waar VNG en gemeenten juichten. Verzet tegen het uitgangspunt om de decentralisaties uit te voeren voor het geld dat beschikbaar was, werd bangmakerij genoemd. Het ging vooral over bezuinigingen, maar het was de SP om de mensen te doen. Na de explosieve stijging van de kosten dacht het college in 2014 dat besparingen mogelijk zouden zijn door in te zetten op preventie en zelfredzaamheid, en dat de vraag zou afnemen. Toen al wees de SP op Denemarken waar de vraag juist toenam na de decentralisatie. Het college beloofde dat er geen kinderen tussen wal en schip zouden vallen. Ze wijst erop dat het transformatieplan nu onder andere spreekt over het limiteren van beschikkingen en over lumpsumfinanciering die erop wijzen dat budgetten leidend zijn, niet de zorg voor de kinderen. De SP stemde in het verleden niet in met de voorstellen vanwege de nadruk op zelfredzaamheid en te weinig op preventie, vanwege het gebrek aan expertise en middelen, en te weinig grip van de raad. Ze stelt vast dat behalve de SP ook de VNG, wethouders, zelfs wethouder Haverkamp kritiek hebben. Ze citeert uit het transformatieplan de daarin genoemde gebreken, onder meer het gebrek aan samenhang, en de conclusie dat het niet gelukt is om het Rhedense model in uitvoering te vertalen. In maart heeft de SP zich al bezorgd getoond dat het uitgangspunt om besparingen te vinden in het taakveld waar ze ontstaan zijn, ertoe zou leiden dat ze vooral in het sociale domein terecht zouden komen. Inderdaad komt € 5 miljoen van de totale taakstelling van € 6 miljoen daar terecht. Gezien de late beantwoording van vragen hierover, concludeert ze dat risico's nog niet te overzien zijn. Als vooral wordt ingezet op zakelijke verbeteringen en beter sturen van processen, zoals het college zegt, dan zou er een ander stuk liggen. Ze vindt de status en haalbaarheid van maatregelen als het limiteren van beschikkingen en inzet op algemene voorzieningen onduidelijk. En wat betreft inzet op zelfredzaamheid zijn de grenzen wel bereikt. Ze vraagt hoe het college bijdraagt aan het verminderen van de tweedeling zoals de SP beloofd is bij de bespreking van het coalitieakkoord. Ze tekent hier aan dat Global Goal 10 niet vermeld wordt. De SP vindt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen, ze wil dat Rheden een sociale gemeente wordt en niet doen aan populatiepolitiek; omdat deze punten in het Transformatieplan 2.0 onvoldoende te vinden zijn, is de SP betrübt.

Mevrouw HOPMANS (VVD) merkt op dat de SP vooral terugkijkt en vraagt welke oplossingen zij ziet. Mevrouw DIRKS (SP) wijst op het kader. Vijfdesde deel van de taakstelling komt in het sociale domein terecht. In maart stond de SP daar al niet achter, wilde van tevoren een brede afweging maken. Anders dan de VVD zouden wat de SP betreft belastingen daarin betrokken kunnen worden.

De heer ROUMEN (D66) wijst op de afspraak om trapsgewijs te werk te gaan, namelijk om breder te kijken als de besparing niet gevonden kan worden. Die discussie moet nog plaatsvinden. Mevrouw DIRKS (SP) wijst op het pakket maatregelen in het voorstel ter grootte van € 5 miljoen.

De heer DE LANGE (CDA) geeft een aanvulling op de terugblik van de SP. Destijds werd, ook naar aanleiding van de ontstane bureaucratie, de aanpak gekozen die nodig was. Op de terreinen participatie en Wmo zijn wel stappen gezet. Toen is ook besloten inwoners tegemoet te komen, wat toen enkele miljoenen kostte. Bij de Jeugdzorg blijken er weeffouten te zijn maar er kunnen nog stappen worden gezet worden, zoals bij de genoemde facturering. Hij merkt verder op dat de zorg van de gemeente niet onuitputtelijk is en vraagt hoe de SP met de zorg wil omgaan, wetende dat één op de acht kinderen hulp nodig heeft. Zelfredzaamheid lijkt vervangen te zijn door professionele hulp. Mevrouw DIRKS (SP) is het eens dat met een meer zakelijke aanpak winst is te behalen. Maar zij ziet dit niet terug in de voorgestelde maatregelen. Die lijken eerder de zorg inhoudelijk te raken. De heer DE LANGE (CDA) is het ermee eens dat dit inhoudelijke componenten zijn maar dat het keuzes zijn. Vragen die daarbij aan de orde zijn, gaan over de hoeveelheid hulp die de gemeente beschikbaar kan stellen en hoe jeugdzorg hanteerbaar en betaalbaar kan zijn. Mevrouw DIRKS (SP) vindt ook dat die

discussie gevoerd moet worden. In Denemarken was al gebleken dat de zorg beter gevonden wordt als die dichterbij wordt aangeboden. Of dit het gevolg is van medicalisering weet ze niet. Als oorzaken worden ook weeffouten en marktwerking genoemd. Ze zou de discussie graag voeren.

De heer POS (GL) vindt de analyse van de SP partijoverstijgend. De eerdere waarschuwingen van de SP zijn uitgekomen. Hij vindt dat de raad zich de vraag moet stellen of het voorgestelde pakket maatregelen het juiste is om de Jeugdzorg en andere taken in het sociale domein toekomstbestendig te maken. GL sluit zich aan bij de voorgestelde richtingen en zal zelf ook met voorstellen komen.

De VOORZITTER heet de heer Hanssen (VVD) welkom.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) plaatst haar bijdrage in het licht van een 'Loesje': 'Ga je mee verdwalen, ik weet de weg'. Ze stelt vast dat het college verkenner op pad heeft gestuurd om een weg te vinden naar een sluitende begroting in de komende jaren, en aan de raad vraagt om die verkenner te volgen. Men verkent de weg op de drie terreinen van het sociale domein. Het college staat een zakelijker benadering voor om bijvoorbeeld de stroom facturen te stoppen, en stelt voor een lumpsumregeling in te voeren waarbij de gemeente een partijprijs vraagt voor meerdere trajecten. De PvdA staat, zoals al gezegd bij de Kadernota 2018, voor kwalitatief goede en bereikbare zorg. Het moet niet alleen gaan om de partijprijs, maar ook om de kwaliteit. Die moet leidend zijn. Ze vraagt met een amendement om het besluit aan te passen zodat de gevolgen van diverse bekostigingsmogelijkheden voor de kwaliteit en het budget duidelijk worden. Wat het Transformatieplan 2.0 betreft, vertrouwt ze erop dat de GPS van de verkenner gericht is op kwaliteit en preventie. Verder gaat ze ervan uit dat, aangezien het plan beleidsarm wordt genoemd, maatregelen pas worden uitgevoerd als afspraken zijn vastgesteld. De PvdA vindt het erg belangrijk dat pas een integrale afweging wordt gemaakt als in oktober de lijst met bezuinigingsmogelijkheden beschikbaar is. Ze vraagt aandacht voor de resultaten van het beleid voor inclusiviteit: de gemeente heeft zich aangesloten bij De Alliantie om kinderarmoede te bestrijden en draagt hiermee ook bij aan preventie voor jeugdzorg, er is werk gemaakt van de buurt als eerste opvang en er wordt uitvoering gegeven aan moties over het toegankelijk maken van gebouwen en voor schuldhulpverlening. Ze vraagt het college in te zetten op een vangnet met niet te grote gaatjes voor inwoners die niet zelfredzaam zijn, mantelzorgers en ook voor mensen met genderspecifieke problemen. Juist in deze Pride-maand, en als aanvulling op bestaand beleid, vraagt de PvdA met D66 en GL bij motie om beleid voor deze laatste groep. Ze herinnert ten slotte aan het motto 'In de beperking toont zich de meester' dat gevolgd wordt door de zinsnede 'en alleen regels en inperkingen kunnen ons vrijheid geven'. Ze is benieuwd of de regels en inperkingen vrijheid zullen brengen.

Amendement 1 Transformatieplan 2.0

De gemeenteraad van Rheden in vergadering bijeen op 11 juni, sprekend over het Transformatieplan,

Overwegende dat:

1. Er verschillende type bekostigingsmodellen zijn in het sociaal domein, namelijk: functiegerichte, prestatiegerichte of resultaatgerichte bekostiging;
2. Budgetbeheersing voor de gemeente van belang is, maar dat ook de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg van groot belang is voor de gemeente en de inwoners;
3. De raad een bredere verkenning op het gebied van bekostiging nodig vindt om tot een goede beoordeling te kunnen komen van de voorgestelde maatregel;
4. Het voor het maken van een goede belangenafweging door de raad ook duidelijk moet zijn wat de gevolgen van de diverse bekostigingsmogelijkheden zijn op de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg, budgetbeheersing en de toekomstige rol, invloed en sturingsmogelijkheden van de gemeente.

Besluit:

Om punt a van het ontwerpraadsbesluit te schrappen en te vervangen door de volgende tekst:

- a. 'een meer gesloten wijze van aanbesteding en contractering met de verschillende bekostigingsmogelijkheden, waarbij de - onder overweging 4 beschreven - gevolgen van deze verschillende bekostigingsmogelijkheden ook in kaart worden gebracht.'

Fractie PvdA, Marleen Noorland

Motie 3 Rheden Regenbooggemeente

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 11 juni 2019, sprekende over de Kadernota 2020,

Constateernde dat:

1. Er in onze samenleving veel mensen zijn die zichzelf als lesbisch, homoseksueel, biseksueel of anders identificeren (ongeveer 1 op de 15 volwassenen);
2. Gepest worden en psychische problemen vaker blijken voor te komen bij LHBTI+ dan bij niet-LHBTI+;
3. Er op dit moment geen LHBTI+-beleid (als onderdeel van inclusief beleid) is in de gemeente Rheden;
4. Er sinds kort een Regenboogvlag is aangeschaft en deze al een keer gewapperd heeft;

Overwegende dat:

1. Discriminatie en geweld op elke wijze moeten worden voorkomen en tegengegaan, waarbij de veiligheid van alle LHBTI+ actief geborgd dient te worden;
2. Het zijn van een Regenbooggemeente via vele beleidsmogelijkheden bewezen bijdraagt aan de veiligheid en acceptatie van LHBTI+;

Verzoekt het college:

- a. Het hisjen van de Regenboogvlag op Coming Out Dag vanaf 2019 jaarlijks plaats te laten vinden;
- b. Uiterlijk in december 2019 met een maatschappelijk besproken voorstel in samenwerking met relevante partners naar de gemeenteraad te komen waarin LHBTI+-beleid wordt vormgegeven, hierna te noemen Regenboogbeleid, met speciale aandacht voor het tegengaan van pesten van deze mensen in het onderwijs en op de werkvloer in het algemeen;

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie PvdA, Joppe Jeroen de Ruiter; Fractie D66, Krista den Hertog-Heins;
Fractie GL, Linda Nieuwenhoven

De heer DE LANGE (CDA) vraagt waar de PvdA de grens legt als het gaat om de zorg die de gemeente moet geven, gehoord haar pleidooi voor goede en voor iedereen bereikbare zorg. Mevrouw NOORLAND (PvdA) antwoordt dat ze het niet eens is met de uitdrukking 'niet omdat het moet maar omdat het kan'. Van belang is dat men kijkt naar wat elk individu nodig heeft. De PvdA vindt dat ook algemene voorzieningen een goede bijdrage kunnen leveren. De heer DE LANGE (CDA) merkt op dat grenzen tussen individuen verschillen. Hij vraagt bij amendement 2 of de PvdA de lumpsumfinanciering als optie in beeld wil houden. Mevrouw NOORLAND (PvdA) bevestigt dat. Lumpsum moet niet de enige optie is. Vervolgens zet de heer DE LANGE (CDA) vraagtekens bij motie 3. Zo begrijpt hij niet wat met de I in LHBTI+ wordt bedoeld. Bovendien is discriminatie al verboden door artikel 1 van de Grondwet. Wetend dat bijvoorbeeld ook dikke kinderen worden gepest, vindt hij de motie erg op sekse gericht en eerder beperkend. Mevrouw Den HERTOOG (D66) zegt dat scholen al aandacht hebben voor pestgedrag maar dat deze groep minder gezien wordt en zelf minder naar buiten treedt. Mevrouw HOPMANS (VVD) vraagt of dit verzoek vanuit de groep zelf komt. Mevrouw NOORLAND (PvdA) bevestigt dat en wijst het CDA nog op informatie over de afkortingen.

De VOORZITTER heet de heer Sivasli (SP) welkom.

De heer ROUMEN (D66) zegt dat ook D66 zich zorgen maakt over de financiële situatie van de gemeente. Dit vraagt van organisatie, inwoners en bestuur extra inspanning en moeilijke keuzes. De keuzes moeten inwoners ontzien en de gemeente toekomstbestendig maken. D66 zal zich inzetten voor het halen van de klimaatdoelen. Rheden zal dit, als deel van de regio en de provincie, moeten afstemmen met zijn omgeving. Nu moet verantwoordelijkheid worden genomen met het oog op de toekomst voor de kinderen. Hij vraagt vooral samenwerking te zoeken. Wat de samenwerking 'in huis' betreft hoopt hij dat college kan vasthouden aan collegiaal bestuur, ook in deze moeilijke tijd; hij hoopt dat binnen de organisatie disciplines bereid zijn samen te werken en over grenzen te kijken. Ervan uitgaande dat ook inwoners en organisaties tegenslagen zullen moeten incasseren, roept hij op om samen met hen kansen te zien en te benutten. De raad heeft de verantwoordelijkheid om gezien het grotere belang samenwerking te zoeken en politieke verschillen te overbruggen. Hij zegt verder dat D66 graag in kansen denkt. Hij overweegt dat uit financiële noodzaak soms goede ideeën voortkomen en vertrouwt ook nu op nieuwe vormen van samenredzaamheid. Hij roept op samen aan de slag te gaan, problemen voortvarend op te lossen en bijvoorbeeld met buurtbudgetten te starten. Ook roept hij op om het maatschappelijk kapitaal in de vorm van het netwerk van inwoners en organisaties, met al hun kennis en ervaring in te zetten. Maar niet voor alles is budget nodig. Bij motie doet D66 het voorstel om Arnhem te steunen bij zijn kandidatuur voor het songfestival. Dat is ook een kans grijpen.

Het zet de gemeente op de kaart, en de regio heeft bij de Giro bewezen dat te kunnen. D66 dient samen met PvdA en GL, motie 3 in omdat juist nu de acceptatie van mensen die anders zijn onder druk staat. Hij vindt dat niemand buitengesloten mag worden en dat de raad ook hier samen de schouders onder moet zetten. Hij spreekt verder over de Kadernota die hij erg beleidsarm noemt. Hij vindt het lastig hierin het voorsorteren op de begroting te zien. Hij vraagt het college om bij de bezuinigingsvoorstellen voorafgaand aan de begroting ook het maatschappelijk effect aan te geven. Over ontwikkelingen inzake het transformatieplan is de raad al eerder meegenomen. Hij ziet nu weinig nieuws of echte keuzes. Naar aanleiding van antwoorden op vragen over de effecten van het Rhedense model, vraagt hij of het college mogelijkheden ziet om dit model effectiever te maken. D66 is aangaande de jeugdzorg ook bezorgd over de menselijke kant. Dat er zoveel zorg nodig blijkt te zijn, is een maatschappelijk vraagstuk met een bredere strekking. D66 wil wel een dialoog gericht op oplossingen om de vraag te verminderen. Hij vraagt het college nog om toe te zeggen dat de formulering in het besluit 'met beleidsmatige consequenties' gelezen moet worden als 'met maatschappelijke effecten'. Hij roept ten slotte op om samen te kijken wat er gedaan moet worden in deze voor Rheden lastige situatie.

Motie 4 'Eurosongs op de Veluwe!'

De gemeenteraad van Rheden, in vergadering bijeen op 11 juni 2019, sprekend over de Kadernota 2019,

Constaterende dat:

1. Nederland volgend jaar het Eurosongfestival mag organiseren;
2. gemeente Arnhem zich kandidaat heeft gesteld om het Eurosongfestival 2020 te willen organiseren;
3. onze gemeente in tijden van bezuiniging wel een extra economische impuls kan gebruiken;
4. kandidaten voor de organisatie van het Eurosongfestival 2020 zich zo snel mogelijk moeten opgeven;
5. onze gemeente goed kan samenwerken met andere gemeenten;

Overwegende dat:

1. wij voor onze ondernemers kansen zien bij de organisatie van het Eurosongfestival;
2. er op de Veluwe voldoende mogelijkheden zijn alle gasten te herbergen;
3. wij in onze omgeving voldoende en verschillende mogelijkheden voor bijzondere uitstapjes kunnen aanbieden aan alle gasten van het Eurosongfestival;
4. onze regio goed bereikbaar is per openbaar vervoer en over de weg;
5. wij als regio hebben bewezen een groot evenement te kunnen organiseren: de organisatie van de Giro is in 2016 vlekkeloos verlopen;
6. het evenement de Giro in 2016 enthousiasmerend en inspirerend heeft gewerkt voor inwoners en ondernemers;
7. wij kansen zien voor de organisatie van een nieuw groot evenement als het Eurosongfestival;
8. een samenwerking tussen gemeenten (regio) mogelijk hoger gewaardeerd wordt bij de beoordeling van de aanmelding;
9. alle kandidaten voor organisatie van het Eurosongfestival medio juni een opsomming ontvangen van de criteria waaraan ze moeten voldoen;
10. het bidboek dat de stad of regio ter ondersteuning van haar kandidatuur moet aanleveren bij het samenwerkingsverband van NPO, AVROTROS, NOS en de European Broadcast Union voor 3 juli 2019 moet worden ingeleverd;

Verzoekt het college:

- a. Zich per direct te buigen over de mogelijkheid gemeente Arnhem te ondersteunen in de kandidatuur en organisatie van het Eurosongfestival;
- b. Direct met gemeente Arnhem in gesprek te gaan over de mogelijke ondersteuning en vervolgens zich maximaal in te zetten om ook andere gemeenten, bijvoorbeeld die van Veluwe-op-1 hierbij te betrekken;
- c. De motie rond te sturen naar de regiogemeenten;
- d. Indien een samenwerking mogelijk lijkt, een korte inventarisatie te maken van de kansen die de organisatie en uitvoering van het Eurosongfestival op de Veluwe onze gemeente biedt en hierover verslag te doen aan de gemeenteraad van Rheden voor 1 oktober 2019.

De Steeg, 11 juni 2019,

Fractie D66, Krista den Hertog-Heins.

Mevrouw HOPMANS (VVD) vraagt of D66 ook kansen ziet voor het songfestival als dit kosten voor de gemeente met zich meebrengt. De heer ROUMEN (D66) zegt dat de motie vraagt om onderzoek. De bijdrage kan bovendien in natura worden gegeven, als Arnhem tenminste gekozen wordt.

De heer Van VALBURG (PvdA) citeert passages als 'buigen over' en 'in gesprek met' om aan te geven dat dit allemaal ambtelijke inzet vraagt en dus budget. Hij stelt voor om de motie te beperken en alleen deel a te vragen. De heer ROUMEN (D66) zegt dat eerst bestuurlijk overleg aan de orde is waarna de kosten kunnen worden bepaald. In reactie op de vraag van de heer Van VALBURG (PvdA) of hij het passend vindt middelen in te zetten nu er zo naar geld gezocht moet worden, voegt hij nog toe dat het evenement input geeft aan gemeente en regio en dat de kosten terug zullen komen. Mevrouw ROOK (GPR/B) oppert om alleen punt c te handhaven en dan het antwoord af te wachten. De VOORZITTER stelt voor om op een later moment te overleggen over wijzigingen in de motie.

De heer DE LANGE (CDA) zegt dat hij het met de PvdA eens is dat het traject ingaan zonder toezeggingen uit de regio niet zinvol is. Terzijde merkt hij op dat deze motie geschikt is om zingend gebracht te worden. De heer ROUMEN (D66) is het daar niet mee eens. De heer DE LANGE (CDA) vraagt aan D66 waar hij denkt revenuen te vinden en hoe hij de kans op succes inschat. Hij denkt dat Arnhem weinig kans maakt omdat meestal de hoofdstad wordt gekozen. De heer ROUMEN (D66) zegt dat het regionale aspect juist de meerwaarde van het Arnhemse aanbod is. Hij wijst op de deadline voor het bidbook en zegt dat men in kansen moet denken.

Mevrouw DIRKS (SP) zegt dat de aankondiging van dit voorstel bij haar thuis meewarige blikken opleverde. Het roept veel vragen van praktische aard op die ze nu niet aan de orde wil stellen. Ze vraagt, gehoord de opmerking dat het transformatieplan geen echte keuzes maakt, of D66 het met haar eens is dat de punten a tot en met f van het besluit afwijken van het huidige beleid, zoals het limiteren van beschikkingen. De heer ROUMEN (D66) antwoordt dat het college hier voorsorteert maar dat dit besluit nog niet is ingevuld.

Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) noemt de tekorten dramatisch. Maar waar het vooral gaat over bezuinigingen en financiën, wil GL de mens en de inhoud centraal stellen. Om prioriteiten te kunnen stellen, gaat GL uit van een visie waarin de inwoners centraal staan. Mensen die het niet redden, moeten geholpen worden. Het is de gemeente die verantwoordelijk is dat zij niet buiten de boot vallen. GL wil aandacht voor de toekomstige generatie, vindt dat de gemeente nu, met het oog op de lange termijn, moet inzetten op de klimaatdoelen en op onderwijs en jeugdzorg. De gemeente bestaat voor en bij gratie van inwoners. Hun inbreng is onmisbaar. Dat vergt een actieve en open houding die er in het sociale domein wel is. De gemeente leunt zwaar op inwoners en vrijwilligers. Graag zag ze die open houding ook terug in bijvoorbeeld het ruimtelijke domein. Het Rhedense model doet al een beroep op zelfredzaamheid en het is de vraag of daar nog rek in zit. Een rapport van de WRR beveelt aan om inwoners niet te overvragen. Ze vraagt het college naar zijn opvatting in dezen. Ze stelt verder vragen bij de financiële situatie en de rol van de raad. Ze vraagt hoe het kan dat de tekorten telkens weer groter zijn. Met de stroom financiële tegenvallers geconfronteerd, voelt het alsof ze geen grip heeft, terwijl de raad toch een sturende rol moet hebben. Ze vraagt of de raad nog meer verrassingen te wachten staat. De Kadernota vindt ze ogen als een stuk ter kennisname en moeilijk toetsbaar aan de eigen uitgangspunten. Ze stelt de vraag aan de orde hoe ver men kan gaan met het uitgangspunt dat bezuinigingen gevonden moeten worden in het taakveld waar ze zijn ontstaan. GL stemde hier al tegen, in maart bij het meerjarenbeleid. Ze vraagt zich ook af of het wel verstandig is vast te houden aan het coalitieakkoord, nu er pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden. De voorwaarden zijn immers veranderd; het is de vraag of bijvoorbeeld betaald parkeren nog prioriteit moet hebben. GL wil alles, ook het coalitieakkoord, met open blik bezien. Ze is bezorgd over de kaders voor het transformatieplan. Niet de mens maar bezuinigingen staan centraal en het sociale domein wordt zwaar belast. In dit verband wijst ze erop dat de Global Goals helpen de doelstelling te bepalen met hun integrale benadering. Die gaan juist niet ten koste van het doel zoals het CDA denkt. Het verbinden van doelen en samenwerking brengen de samenleving verder. Global Goal 10 gaat over het verminderen van ongelijkheid. Ze constateert dat met de nadruk op bezuinigingen in het sociale domein de lasten vooral bij de armsten terecht komen. Bij motie stelt GL voor om een toets te ontwikkelen om te bepalen welk effect voorstellen op ongelijkheid hebben. GL dient vier amendementen in en een motie. Ze vraagt nog of met de regierol van de gemeente bedoeld wordt op intensieve samenwerking of dat de gemeente op de stoel van de hulpverlener gaat zitten. Ze dankt ten slotte de Rekeningcommissie die het laatste jaar met zijn actieve, kritische en constructieve houding de raad echt heeft ondersteund. Ze dankt elk van de leden en de griffie.

Op verzoek van de VOORZITTER licht mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) de amendementen en de moties toe. Amendement 2 vraagt het woord 'zoals' te schrappen uit het besluit over het transformatieplan omdat dit wijst op een open einde. Amendement 3 vraagt punt a van het besluit te wijzigen. Ze zal met de PvdA overleggen vanwege de overeenkomst met amendement 1. Amendement 4 vraagt om kader b, het limiteren van beschikkingen, te schrappen. GL denkt dat het afknippen van zorg mogelijk leidt tot duurdere zorg later. Amendement 5 gaat over beschut werken en vraagt om punt f te schrappen. Voorkomen moet worden dat mensen om reden van bezuinigingen niet aan werk geholpen worden. Motie 5 vraagt om een toets te ontwikkelen die kan bepalen hoe beleid uitpakt ten aanzien van Global Goal 10. Motie 6 vraagt om algemene voorzieningen pas dan in te zetten als gebleken is dat ze even effectief zijn. Verder ondertekent GL motie 3.

Amendement 2 Helder besluit

De gemeenteraad van Rheden vergadert op 11 juni 2019 en spreekt over het Transformatieplan 2.0,

Wij stellen het volgende vast:

In het ontwerpraadsbesluit staat: "om het 'Transformatieplan 2.0' vast te stellen en in te stemmen met de verkenning van een aantal maatregelen met beleidsmatige consequenties, zoals:";

We vinden het volgende:

1. Door het gebruik van het woord 'zoals' in dit besluit wordt de indruk gewekt dat de raad wordt gevraagd in te stemmen met meer onderdelen van het transformatieplan dan alleen de zes genoemde punten;
2. Daarmee lijkt het alsof deze zes punten slechts voorbeelden zijn;
3. Hierdoor is de besluitvorming niet helder;

Besluit de eerste en hierboven geciteerde zin uit het ontwerpraadsbesluit te wijzigen in:

"om het 'Transformatieplan 2.0' vast te stellen en in te stemmen met de verkenning van de volgende maatregelen met beleidsmatige consequenties: a. etc."

Fractie GroenLinks, Constans Pos

Amendement 3 Intensiveren samenwerking

De raad van de gemeente Rheden vergadert op 11 juni 2019 en spreekt over het Transformatieplan 2.0 & Ombuigingen,

Wat we verder meenemen in onze overweging:

1. Dat de samenwerking met (maatschappelijke) partners ingrijpend verandert indien een gesloten wijze van aanbesteden wordt gevolgd;
2. Dat samenwerken in onze visie juist versterkt moet worden om tot betere resultaten te komen;
3. Dat de verwachting is dat op termijn investeren in kwaliteit betere resultaten oplevert dan een breuk te forceren in de samenwerking;
4. Dat in deze fase van verkenning van maatregelen het niet wenselijk is om dit te beperken tot een gesloten vorm van aanbesteden;
5. Een brede verkenning van maatregelen de gemeenteraad de mogelijkheid biedt om een goede keuze te maken om het gewenste resultaat te behalen;

Besluit om de tekst onder punt a van het ontwerpbesluit Transformatieplan te vervangen door de volgende tekst:

'onderzoeken welke vormen van intensiever samenwerken tot betere resultaten leiden naar effect en kostenvermindering (op termijn)'.

Fractie van GroenLinks, Constans Pos

Amendement 4 De mens centraal

De gemeenteraad van Rheden vergadert op 11 juni 2019 en spreekt over het Transformatieplan 2.0.

Wij stellen het volgende vast:

1. Het college stelt voor om het aantal beschikkingen af te laten hangen van het beschikbare budget;
2. Het college maakt hierbij een uitzondering voor spoedgevallen;

We vinden het volgende:

- a. de mens (met zijn/haar hulpvraag) moet centraal staan;
- b. Uitstel van zorg leidt niet tot minder kosten;
- c. Mensen kunnen alleen zelfredzaam zijn wanneer zij toegang hebben tot de benodigde zorg.

Besluit: punt b uit het ontwerp raadsbesluit te schrappen.

Fractie GroenLinks, Constans Pos

Amendement 5 Invullen rijksnorm beschut werken blijft leidend

De raad van de gemeente Rheden vergadert op 11 juni 2019 en spreekt over het Transformatieplan 2.0 & Ombuigingen,

We stellen het volgende vast:

1. Beschut werken geeft voor inwoners die daarvoor in aanmerking komen meer (financiële) zekerheid dan andere maatregelen, zoals activerend werk;
2. Hiervan is hun geluk (uitgangspunt in de beantwoording van het College) mede afhankelijk;

Wat we verder meenemen in onze overweging:

1. Dat in september 2018 over dit onderwerp is gesproken in de gemeenteraad naar aanleiding van een motie vreemd aan de orde van de dag 'Aandacht voor Beschut werk';
2. Rheden beschikt over een budget om 21 personen onder deze regeling te plaatsen;
3. Van een plek (van deze 21) kunnen vaak meer personen gebruikmaken, waardoor een veelvoud van inwoners aan passend werk kan worden geholpen;
4. Wij willen dat beschut werk de eerste keus blijft voor inwoners die hiervoor in aanmerking willen en kunnen komen;

Besluit: punt f uit het ontwerp raadsbesluit te schrappen.

Fractie GroenLinks, Constans Pos

Motie 5 Inzicht in bereiken van global goal "Verminderen ongelijkheid"

De raad van de gemeente Rheden vergadert op 11 juni 2019 en spreekt over het Transformatieplan 2.0 & Ombuigingen,

Wat we meenemen in onze overweging:

1. De ongelijkheid binnen onze maatschappij lijkt groter te worden;
2. De kloof die daardoor ontstaat tussen inwoners is onwenselijk. Deze kloof heeft ook gevolgen voor het sociaal domein (meerkosten voor bijvoorbeeld gezondheid, onderwijs);
3. Global Goal 10 is het verminderen van ongelijkheid;
4. De Global Goals hebben als doel de levenskwaliteit voor inwoners op sociaal, ruimtelijk- en klimaat- beleid te verbeteren;
5. Global goals zijn samenhangend. De inzet van alle beleidsterreinen is hierbij nodig;
6. Dat niet duidelijk is welke effecten de voorgestelde maatregelen in het Transformatieplan hebben op ongelijkheid;

Draagt het college op om:

- a. Bij de verkenning van de maatregelen uit het Transformatieplan ook duidelijk aan te geven welke invloed de voorstellen kunnen hebben op het groeien of krimpen van de ongelijkheid.

Fractie van GroenLinks, Constans Pos

Motie 6 Ruimte voor maatwerk

De raad van de gemeente Rheden vergadert op 11 juni 2019 en spreekt over het Transformatieplan 2.0 & Ombuigingen,

We stellen het volgende vast:

1. De ontwikkeling van algemene voorzieningen is aan de gang, die kan verder versterkt worden;
2. Algemene voorzieningen worden of kunnen (nog) niet door iedereen gebruikt worden;

Wat we verder meenemen in onze overweging:

1. Buurthuizen, wijkcentra en (veel) andere algemene voorzieningen zijn grotendeels afhankelijk van vrijwillige inzet van inwoners;
2. De ombouw naar algemene voorziening waar ook professionele ondersteuning plaatsvindt, tijd kost;
3. Maatwerk kan (nog) niet ingeleverd worden zolang er geen passende ondersteuning binnen of vanuit de algemene voorzieningen gerealiseerd is;

Verzoekt het college om:

Met de verkenning naar de maatregel onder punt e (meer algemene voorzieningen) niet te experimenteren, zolang deze algemene voorzieningen nog geen volwaardig alternatief zijn.'

Fractie van GroenLinks, Constans Pos

De heer DE LANGE (CDA) zegt in reactie dat hij de Global Goals wel belangrijk vindt, blijkens de steun aan het coalitieakkoord. Zijn moeite betreft de grote hoeveelheid energie die gestoken wordt in extra activiteiten, mede gezien de situatie. Het CDA staat nog steeds achter de doelen van het coalitieakkoord, zoals die voor het klimaat. Hij vraagt of GL zou bezuinigen op duurzaamheid of op het sociale domein als een keuze gemaakt moet worden ter grootte van € 2 miljoen. Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) zegt dat er nu € 6 miljoen bezuinigd moet worden. Zij vindt dat naar alle domeinen gekeken moet worden. Het sociale domein hoort daarbij maar moet niet primair in beeld zijn. Destijds stemde GL daar al tegen. Op de vraag van de heer ROUMEN (D66) waarop het CDA zou bezuinigen zegt de heer DE LANGE (CDA) dat hij het college steunt bij het voorstel om verkenningen te doen en hen ruimte wil geven om met voorstellen te komen. Hij denkt dat veel doelstellingen overeind kunnen blijven. Met zijn vraag wil hij aangeven dat er keuzes gemaakt moeten worden, ook al zijn er veel zaken belangrijk. Hij stelt zijn vraag opnieuw. Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) zegt opnieuw dat het om meer gaat dan € 2 miljoen en dat het debat over de bezuinigingen in november gevoerd zal worden. GL wil niet in eerste instantie bezuinigen op het sociale domein. Op de vraag van de heer DE LANGE (CDA) of ze ook op duurzaamheid wil bezuinigen zegt ze dat de situatie dramatisch is, ondanks de meicirculaire, en dat alle domeinen in beeld zullen zijn.

Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt dat ze zich aan de Middellandse Zee, het transformatieplan lezend, cultureel gesterkt voelde. Ze citeert het beschouwende sonnet uit 1802 van Goethe dat eindigt met: "In der Beschränkung zeicht sich der Meister". Ze heeft zich de vraag gesteld of het gekozen motto te maken heeft met het meesterschap van het college en waarin het college dan een meester wil zijn. Ze tekent aan dat veel gemeenten dit probleem kennen. Wat haar betreft schuilt de beperking niet in het sturen op doorverwijzing. Als een kind tot januari moet wachten op hulp kost dat uiteindelijk misschien meer, en wat een noodgeval is, roept discussie op. Ze wijst op de mogelijkheid om praktijkondersteuners Jeugd bij huisartsen te plaatsen, en dient daartoe een motie in. Diverse regio's doen er ervaring mee op en zien dat het aantal doorverwijzingen daalt. GPR/B is het eens met het voornemen om het aantal bijstanduitkeringen omlaag te brengen. Ook de inzet op preventie is goed voor inwoners en voor de gemeente. Voor hogere aanvullende bijdragen is de wet een hindernis. Ze is het eens met het streven om zakelijker te werken, maar dan moet het ook opgaan voor de organisatie. Ze tekent aan dat het zakenleven altijd van bovenaf saneert en de uitvoering spaart om de dienstverlening in stand te houden. Extra mensen voor ondersteuning en experts van buiten krijgen wat GPR/B betreft geen extra budget. 3% Stijging is hoog. Ze vraagt zich af of de beperking dan in het coalitieakkoord gevonden wordt. Ze merkt op dat Rheden relatief lage lokale lasten heeft. Wil het college die beperking opheffen, vraagt ze. Inwoners zijn vaak al meester van de beperking. Ze stellen de hulpvraag uit en zijn in een afhankelijke positie. Ze mogen niet de dupe worden. Wat het aantal mantelzorgers betreft, vindt ze dat Rheden niet mag klagen. Ze verwacht dat bij de plaatsing van dagbesteding in de dorpshuizen de vrijwilligers vakkundig geschoold en begeleid worden. Ze denkt niet dat het motto betrekking heeft op de taal van de nota zelf, en ze citeert een passage om dat te illustreren. Ter overweging citeert ze opnieuw Goethe: herscheppen wat reeds geschapen is opdat het niet in starheid zal ontslapen." Bij de motie licht ze nog toe dat er in het land pilots worden gehouden. In Leeuwarden scheelde het 78% aan doorverwijzingen naar duurdere zorg.

Motie 7 Transformatieplan 2.0 "Praktijkondersteuners Jeugd"

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 11 juni 2019, sprekende over het Transformatieplan 2.0,

Overwegende dat:

1. sinds de gemeenten de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg dragen de vraag enorm is gestegen;

2. de aanname dat jongeren minder snel zouden worden doorverwezen naar dure specialistische hulp niet is uitgekomen;
3. uit onderzoek van de Universiteit Groningen blijkt dat kinderen minder worden doorverwezen en sneller hulp krijgen door gebruik van praktijkondersteuners Jeugd;
4. kinderen daardoor op tijd de juiste hulp krijgen, niet onnodig worden doorverwezen naar dure hulp of juist snel specialistische hulp krijgen via een praktijkondersteuner Jeugd;
5. in verschillende regio's de samenwerking tussen de praktijkondersteuner en de huisarts wordt uitgetoetst;
6. er wellicht door het instellen van praktijkondersteuners Jeugd een besparing mogelijk is;

Verzoekt het college:

- a. om te onderzoeken of het mogelijk is om Praktijkondersteuners Jeugd in te zetten in de huisartspraktijken in de gemeente Rheden;
- b. om de raad voor de begrotingsbehandeling 2020 (uiterlijk eind oktober 2019) te informeren over de uitkomsten van het onderzoek.

Namens de fractie van GPR Burgerbelangen, Magda Rook

De heer ROUMEN (D66) zegt dat huisartsen al werken met praktijkondersteuners en vraagt daarom toelichting. Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt dat deze specifiek zijn opgeleid voor de jeugd en zelf ook behandelen. Huisartsen zijn tevreden omdat de hulp dichtbij blijft en er minder wordt doorverwezen. Op de vraag van de heer ROUMEN (D66) of de gemeente of de huisartsen dit betalen, zegt ze dat het in Tubbergen en Leeuwarden een samenwerking is van huisartsen, GGZ en gemeente.

De heer WITTEVEEN (CU) stelt vast dat de financiële problemen zo groot zijn dat het college nu geen concrete aanpak heeft die moet leiden tot een sluitende begroting. Voorstellen komen pas in november. De Kadernota is zo beleidsarm dat die nauwelijks richting geeft aan de begroting. Wat de kosten voor de Jeugdzorg betreft, ondersteunt hij de richting die het college aangeeft. De CU heeft nu geen moties of amendementen. Hij noemt drie speerpunten waaraan de CU voorstellen zal toetsen, ook ter inspiratie van het college. Ten eerste een visie, in dit geval over de mogelijkheid om kostenbeheersing te realiseren. De werkelijkheid is immers altijd complex en mensen maken het nog ingewikkelder. Nederland is een van de alleringewikkeldste landen. Hij ontleent dit aan deskundige Geldof, bekend in de wereld van het water, en diens: "Over de complexiteit en de waarde van praktijkkennis". De oplossing is om niet te proberen de werkelijkheid in systemen te vangen maar dichtbij de praktijk te acteren, juist naarmate het probleem complexer wordt. Dit geldt bij waterbeheer maar ook bij de zorg. Een tweede speerpunt is de verantwoordelijkheid van inwoners. De gemeente moet zich bescheiden opstellen omdat ze de wensen van inwoners niet meer kan betalen. Het blijkt echter moeilijk om grenzen aan te geven en inwoners te verleiden om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Het derde speerpunt is vertrouwen. De CU steunt de aanpak van het college maar roept op te waken voor bureaucratie en te vertrouwen op de kennis en ervaring van de uitvoerenden. In hun aanpak zullen ze moeten uitgaan van de Rhedense visie. Hun vakbekwaamheid zal vertrouwen geven. Hij zal de verdere uitwerking bezien vanuit deze speerpunten. Bezien vanuit zijn visie steunt de CU de inzet op preventie en de keuze voor minder producten en aanbieders, al hebben inwoners dan minder keuze. Hij noemt in dit verband ook de energietransitie. In het kader van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners vraagt hij om niet te bezuinigen op ruimte voor inwonersinitiatieven. Ook vraagt hij om inwoners snel duidelijkheid te geven over de energietransitie in de wijken zodat ze er rekening mee kunnen houden. Ten slotte zegt hij vertrouwen te hebben in de vakbekwaamheid van college en ambtenaren en het verantwoordelijkheidsgevoel van inwoners zodat samen de opgave wordt volbracht.

De heer DE LANGE (CDA) vraagt wat de CU zich voorstelt bij de grenzen die de gemeente moet aangeven. De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat inwoners jarenlang te hulp zijn geschoten waardoor ze minder zelfredzaam zijn. Duidelijker moet gewezen worden op hun eigen verantwoordelijkheid.

Mevrouw VAN VLIET (SP) vraagt waarom de CU denkt dat inwoners onvoldoende verantwoordelijkheid nemen. Bij de storm van afgelopen week was dat niet zo. Waar is dat wel het geval? De heer WITTEVEEN (CU) wil het niet zwart-wit stellen, en hij gaat uit van de zelfredzaamheid van inwoners. Maar bij de gemeente bestaat de reflex om het voor hen te willen oplossen, te weten wat goed voor hen is. Inwoners die zelf met plannen komen, ondervinden juist vaak weerstand.

De heer POS (GL) vraagt toelichting op de visie, ook in relatie tot de voorliggende voorstellen. De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat Geldof een trend ziet naar de integrale aanpak van plannen die beogen de samenleving te veranderen. De werkelijkheid is echter weerbarstiger dan het systeem. Ook inwoners

met plannen botsen op dit soort denken. Beter is het uit te gaan van de werkelijkheid. En daarbij erop te vertrouwen dat professionals zaken in de praktijk zullen oplossen. De heer POS (GL) begrijpt dat men van tevoren geen beperkingen moet opleggen en juist samen met inwoners naar praktische oplossingen moet zoeken. De heer WITTEVEEN (CU) bevestigt dat en zegt nog dat er op lopende trajecten met inwoners niet bezuinigd moet worden. De heer POS (GL) zegt dat ook andere fracties deze lijn aangaven, terwijl het college het juist zoekt in beperkingen.

Schorsing

Eerste termijn college

Wethouder HOFSTEDER ziet dat de raad veel aandacht heeft voor het transformatieplan. Terecht want dit gaat over kwetsbare inwoners. De hele raad vindt dat inwoners moeten kunnen meedoen, maar de kosten lopen zo op dat maatregelen nodig zijn. Het college wil beter contracteren, monitoren en verzakelijken, en stelt de raad voor om alle mogelijkheden, in breedste zin, in beeld te brengen. In 2018 is het gat tussen inkomsten en uitgaven € 5 miljoen. Ze benadrukt dat het de raad is die uiteindelijk kiest hoeveel er bezuinigd wordt en waarop.

Ze overziet daarna de moties en amendementen. Het college kan uit de voeten met amendement 1, maar doet de suggestie om punt a te handhaven tot en met het woord 'contractering'. Het college zal dan de mogelijkheden aangeven met daarbij gegevens over toegankelijkheid, budgetbeheer en sturingsmogelijkheden.

Op de vraag van mevrouw DIRKS (SP) of het dus voldoende is om het voorbeeld weg te halen, bevestigt ze dat. Dat betekent dat het college een bredere verkenning doet zoals de PvdA wil. De oorspronkelijke formulering wekt de indruk dat lumpsum de enige mogelijkheid is.

Wethouder HOFSTEDER vraagt waarop amendement 2 doelt, of ook de bedrijfsmatige maatregelen bedoeld worden. Bij amendement 3 geldt hetzelfde als bij amendement 1, namelijk dat het college het breed in beeld wil brengen. Bij amendement 4 wijst ze erop dat punt b bedoeld is als beheersmaatregel waarvan de consequenties nog onderzocht moeten worden. Ze vraagt of het de bedoeling is om dit onderzoek niet te doen. Bij motie 1 licht ze toe dat een stop zoals de eerste opdracht vraagt, niet mogelijk is. Begeleid wonen is zelfstandig wonen op een plek met woonbestemming. De zorg wordt in een gemeenschappelijke regeling door de regio ingekocht. Over de aantallen bestaan geen afspraken. Het college deelt wel de zorg over de spreiding, met name vanwege de leefbaarheid. Concentratie van begeleid wonen is niet wenselijk en bovendien zal de verantwoordelijkheid gaan verschuiven van de regio naar gemeenten. Hier betekent dit dat de centrumgemeente voortaan 37,7 % minder budget voor uitkeringen krijgt. Het verdeelmodel staat dan ook ter discussie. Ze roept raadsleden op om af te stemmen met collega's in de regio.

De heer VERSPUI (D66) vraagt of zorg bepaald wordt op basis van een beschikking en of het limiteren van beschikkingen wellicht een oplossing is. Wethouder HOFSTEDER antwoordt dat de gemeente in de gesprekken met zorgaanbieders over nieuwe afspraken restrictiever is, ook ten aanzien van begeleid wonen, maar die zullen pas medio 2020 resultaat hebben. Wat de overlast betreft, spant het college zich in en zal dit nogmaals bij de politie onder de aandacht brengen. De gemeente maakt ook een inventarisatie van arbeidsmigranten en begeleid wonen in de gemeente. De heer UIJTHOF (VVD) vraagt hoe proactief wordt omgegaan met meldingen. Er is een groot verschil tussen het aantal meldingen dat wordt gedaan en hetgeen daarvan in huis terug te vinden is. Wethouder HOFSTEDER herkent dit niet. Ze zegt dat alle meldingen worden geregistreerd en dat binnen een dag actie wordt ondernomen. De heer UIJTHOF (VVD) vraagt hoe het kan dat meldingen niet in het gemeentehuis aankomen. Er is wellicht verschil tussen een klacht en een melding? Wethouder HOFSTEDER zegt te begrijpen dat overlast vervelend is. Ze zegt toe om dit nader te onderzoeken. Wellicht komen gegevens op verschillende plekken aan. Ze zal ook bij de politie aandringen.

De heer DE LANGE (CDA) vraagt of punt b, het maken van regionale afspraken, mogelijk is. Wethouder HOFSTEDER antwoordt dat de zorgaanbieder de locatie bepaalt. De gemeente heeft daar geen invloed op. De gemeente kan wel afspraken maken in de regio gericht op solidariteit, bijvoorbeeld over de budgetten. Het is moeilijk gerichte afspraken te maken over regionale spreiding. De heer DE LANGE (CDA) concludeert dat punt a dus niet uitvoerbaar is en punt b tot op zekere hoogte. Wethouder HOFSTEDER vraagt raadsleden opnieuw om hierover te spreken met collega's in de regio. Wat ook een rol speelt is de trek naar de stad van begeleid wonen.

Bij motie 5 vraagt ze wat GL bedoelt. Aangetoond is dat de vraag hoger is in gebieden met een bevolking met een hogere sociaaleconomische status. Is het de bedoeling dit te onderzoeken? Bij motie 6 wijst ze erop dat de gemeente inzet op innovatie en preventie. In dat kader is de bedoeling om maatregelen die elders goed werken, ook hier in te zetten.

Op de vraag om verduidelijking van de heer POS (GL) licht ze toe dat het college punt e van het besluit juist ziet als innovatie en maatregelen die elders goed werken, ook in Rheden wil inzetten.

Wethouder BUDEL zegt in reactie op motie 7 dat deze aanpak in lijn is met wat de VNG aanbeveelt, en dat er al ervaring mee is opgedaan. Ook Rheden heeft vorig jaar een pilot afgesloten. Cliënten waren tevreden over de snelle hulp maar in Velp was het moeilijk afspraken te maken over de vraag waar de ondersteuners op de loonlijst zouden staan. Er is ook niet vastgesteld dat de vraag minder werd. Het college houdt wel Renkum en Leeuwarden in de gaten. Hij kan met de motie uit de voeten. Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt dat ze het rapport van de Universiteit Groningen aanbeveelt. Dat belooft minder verwijzingen en minder kosten.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt naar de rol van de gemeente naar aanleiding van de afspraken over de loonlijst. Wethouder BUDEL antwoordt de gemeente een grote rol had. Partijen zijn bij elkaar gebracht, praktijkondersteuners van een jeugd-GGZ-instelling en huisartsen. De gemeente heeft gefinancierd en een evaluatie uitgevoerd. De stukken daarover zijn beschikbaar. Bij het woord loonlijst moet men eerder denken aan verantwoordelijkheid. Hij ziet mogelijkheden en kijkt ook naar Renkum. Binnenkort is er overleg met de huisartsen. De termijn die de motie aangeeft is haalbaar.

Wethouder HAVERKAMP (VVD) bevestigt in antwoord op de VVD dat er veel vacatures zijn en daarnaast veel mensen met een uitkering. 12.000 Mensen met een uitkering staan in deze regio tegenover 10.000 vacatures. Dat ze moeilijk ingevuld worden, komt omdat de competenties vaak niet aansluiten en omdat het huidige bestand nog hulp nodig heeft om werkfit te worden. Amendement 5 is overbodig omdat Rheden voldoet aan wat de wet vraagt. Rheden heeft voor 21 mensen geld gekregen en vult in als mensen daar behoefte aan hebben en schuift eventueel met middelen naar activerend werk.

Mevrouw Den HERTOOG (D66) vraagt naar de verhouding tussen begeleiden naar activerend werk, waarover het transformatieplan zegt dat de voorkeur daarnaar uitgaat, en naar beschut werken. Wethouder HAVERKAMP (VVD) zegt dat dit in het transformatieplan staat omdat cliënten dit een fijne plek vinden. De gemeente wil meegaan met die voorkeur maar zal aan de wet voldoen als er behoefte aan is. Ook hij heeft de motie over het songfestival thuis besproken. Het college is ervoor. Hij wil graag in gesprek met Arnhem. Het college beziet dit vanuit de portefeuille Toerisme en Recreatie en vanuit economisch perspectief. Het is goed vanwege de extra inkomstenbelasting, voor de verblijfsrecreatie en vooral omdat Rheden dan gezien wordt. Hij zegt tegen de PvdA dat hij eventueel naar de raad komt als er kosten aan verbonden zijn.

Wethouder KLOMBERG zegt dat het hem deugd doet dat de raad, net als het college en ambtenaren bezorgd is over de situatie. Aan de inzet van het college om zoals afgesproken in het coalitieakkoord structureel evenwicht in de begroting te brengen, hoeft niet getwijfeld te worden. Toen vorig jaar de moeilijke periode zich aankondigde, zijn afspraken intern aangescherpt. Sindsdien is de raad goed geïnformeerd, wel 14 keer. In de aangepaste financiële verordening die voor de volgende vergadering geagendeerd is, staat het voorstel om de raad zeven keer per jaar te informeren zodat de raad vooraf kan acteren, en reageren op de acties van het college. Het college doet dus al wat motie 1 vraagt. De raad krijgt onmiddellijk informatie als zich afwijkingen voordoen en de motie heeft geen toegevoegde waarde. Daarbij komt dat het nieuwe financiële systeem meer mogelijkheden biedt. Het totaal aan maatregelen geeft de raad voldoende grip. In antwoord op het CDA zegt hij dat bij het Transformatieplan 1.0 beheersmaatregelen onvoldoende zijn meegenomen in de uitwerking. Nu is de verkenning erop gericht de grip te versterken. In antwoord op vragen over de overhead, zegt hij dat het college deze week heeft gesproken over een selectief vacaturebeleid, al wordt het geen stop. De kosten zijn ook gestegen doordat extra personeel nodig was om de toegang tot het sociale domein te verbeteren. In de verwachting over de kostenstijging zijn ook de ontwikkeling van de organisatie en de nieuwe cao meegenomen. De genoemde projectleiders werden opgeleid om kosten voor externen te beperken. Door vraag om capaciteit elders, zijn ze niet ingezet zoals de bedoeling was. Dit toont wel het pogen om de personeelslasten te beperken.

Mevrouw HOPMANS (VVD) vraagt of het klopt dat het college de maatregelen beperkt tot de genoemde, het selectief vacaturebeleid en het opleiden van projectleiders. Wethouder KLOMBERG zegt dat het college verdere maatregelen onderzoekt. Bovendien is de verbetering van bedrijfsvoeringprocessen in het sociale domein gericht op het verminderen van personeelslasten.

Burgemeester Van EERT reageert op motie 3. Het is een sympathieke motie. Wel is het zo dat over punt a al afspraken bestaan. In die zin is de motie overbodig. Punt b is voor het college een flinke opgave omdat echt beleid ontwikkelen extra menskracht zou vergen en meer tijd, zeker als het gekoppeld is aan werkgeverschap en onderwijs. Het onderwijs doet al veel. Hij vraagt hoe de indieners de rol van de gemeente zien. Die heeft immers een beperkte rol bij onderwijs en

werkgevers. Hij wil wel toezeggen om met een notitie te komen in het najaar. Want echt beleid vraagt ook financiering.

De heer De RUITER (PvdA) wijst erop dat de motie ook bedoeld is om mensen te inspireren en samen te brengen. Hij zal bezien of de motie aangepast kan worden.

Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) zegt dat het college drie vragen niet beantwoord heeft, namelijk: hoe weet het college dat er nog rek zit in de zelfredzaamheid, en: hoe ziet de regierol van de gemeente eruit? Gaat die op de stoel van de hulpverlener zitten? En over de financiële situatie: denkt het college nog met meer verrassingen te komen?

De heer ROUMEN (D66) herhaalt zijn vraag over het besluit over het transformatieplan, namelijk of met 'beleidsmatige consequenties' ook bedoeld wordt 'maatschappelijke effecten'.

De heer DE LANGE (CDA) dankt het college en zegt blij te zijn met de toezegging bij motie 3 om de raad te informeren over wat er al gebeurt op dit terrein. Dat biedt een handvat voor nader beraad.

De VOORZITTER schorst de vergadering voor enkele minuten.

Schorsing

Wethouder KLOMBERG antwoordt GL dat verrassingen zich soms onverwacht voordoen, samenhangend met wijzigingen in de uitkering van het Rijk. Het systeem dat de verdeling van middelen voor het sociale domein bepaalt, vindt hij onjuist omdat het niet gebaseerd is op de zorgvraag maar op macrogegevens. Daarbij komt de volumeontwikkeling, waarop de gemeente weinig grip heeft omdat anderen de indicatie stellen. Geprobeerd wordt met modellen ontwikkelingen beter te voorspellen met het oog op de begroting. Verder hoopt hij met het nieuwe systeem en de beheersmaatregelen beter te kunnen monitoren, al wil hij niet garanderen dat verrassingen uitblijven.

Mevrouw HOFSTEDE antwoordt GL dat de gemeente merkt dat de samenleving zaken oppakt, zoals bij het initiatief van dorpshuizen die willen gaan werken als tussenvoorziening. De gemeente legt niet op, maar ondersteunt. Daarbij zal binnen het vrijwillig kader professionele begeleiding geboden worden. Ze denkt dat de samenleving niet overvraagd wordt. In reactie op D66 zegt ze dat de maatschappelijke effecten waar mogelijk meegenomen zullen worden. Op de vraag van mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) zegt ze dat de gemeente in het kader van de regierol niet op de stoel van de professional wil zitten, maar wel de samenwerking zoekt om anders en beter te kunnen indiceren.

De VOORZITTER schorst de vergadering voor de maaltijd en overleg.

Schorsing

De VOORZITTER heropent de vergadering. Hij heet de heer Bosveld (GPR/B) welkom.

Tweede termijn raad

Mevrouw HOPMANS (VVD) betwijfelt of een stop op begeleid wonen niet mogelijk is, zoals de wethouder zegt. In Arnhem is onlangs een stop ingevoerd voor de Paasberg naar aanleiding van overlast. Ze vraagt of aan begeleid wonen vergunningen zijn gekoppeld zoals bij kamerbewoning. Graag ziet ze dat de wethouder in de regio gaat overleggen over het eerlijk verdelen. Verder vraagt ze of het nieuwe financiële systeem het mogelijk maakt om elke overschrijding te detecteren en die te melden. Ze kreeg nog geen antwoord op haar vraag wanneer de raad de eerste resultaten kan verwachten van het transformatieplan. De VVD wil dit goed monitoren. Ze gaat in op de amendementen: de VVD kan leven met amendement 1 als tenminste het voorstel van het college wordt gevolgd om een punt te zetten na 'contractering'. Ze wil de lumpsum als mogelijkheid behouden. Bij amendement 2 vraagt ze uitleg, net als het college. Ze vindt amendement 3 overbodig en hoort dat het wordt ingetrokken. Gehoord de toelichting van het college steunt de VVD de amendementen 4 en 5 niet.

Ze deelt verder mee dat ze motie 2 wijzigt. Ze vult deel a aan met een ondergrens zodat de tekst nu luidt: "a. Een bepaling op te nemen in de financiële verordening, op basis waarvan de raad bij afwijkingen groter dan 5% -met een ondergrens van € 100.000-, van de vastgestelde begroting per programma vooraf geïnformeerd wordt en er tevens voorstellen aan de raad gedaan worden ter dekking van die overschrijdingen;"

Ze gaat in op de moties: bij motie 3 overweegt de VVD dat over punt a al afspraken bestaan, dat er mogelijk kosten aan verbonden zijn, maar anderzijds het gelijkheidsbeginsel. Ze wacht eventuele wijzigingen af. Motie 4 krijgt van de VVD douze points. Bij motie 5 wacht ze het antwoord van het college af, Motie 6 steunt ze niet, gehoord de wethouder over innovaties. Bij motie 7 vraagt ze het

college of dit plan hetzelfde is als het plan om onafhankelijke partijen te plaatsen tussen huisarts en hulpverlener. Ze zegt ten slotte dat ze de resultaten van de maatregelen voor het personeelsbudget zal afwachten en bij de begroting eventueel met een motie zal komen.

De VOORZITTER vraagt GL naar aanleiding van opmerkingen over amendement 3 om een reactie. De heer POS (GL) deelt mee dat GL, gehoord de discussie, de amendementen 3 en 5 intrekt.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) deelt mee dat ze amendement 1 wijzigt zodat de tekst luidt: "Om punt a van het ontwerpraadsbesluit te schrappen en te vervangen door de volgende tekst: "a. 'een meer gesloten wijze van aanbesteding en contractering met de verschillende bekostigingsmogelijkheden. Hierbij worden de -onder overweging 4 beschreven- gevolgen van deze verschillende bekostigingsmogelijkheden ook in kaart worden gebracht, namelijk: de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg; budgetbeheersing en de toekomstige rol, invloed en sturingsmogelijkheden van de gemeente."

Mevrouw HOPMANS (VVD) reageert dat ze nog komt met een reactie op de wijzigingen.

De heer DE LANGE (CDA) dankt het college voor de beantwoording. Hij deelt mee dat het CDA bij amendement 1 het antwoord van het college afwacht, maar in de veronderstelling dat die de wijziging steunt. De amendementen 2 en 4 steunt hij niet omdat ze beperkend werken. Bij motie 1 wil hij meer helderheid over de wettelijke grondslag van punt a en wacht het antwoord van het college af, maar is het eens met de lijn van de argumentatie. Motie 2 vindt hij moeilijk te beoordelen. Ook hij heeft gevraagd om meteen na het reces de raad te informeren. Hij vraagt de wethouder wat het eerste moment is waarop dat zal gebeuren. Van motie 3 steunt het CDA de intentie. Maar de implicaties zijn te groot. Hij doet de suggestie dat de raad een memo krijgt met wat de gemeente al doet en wat er verder nog gebeurt. Daarna kan de raad verder zien. Motie 4 steunt hij toch niet vanuit de gedachte dat wie a zegt, ook b moet zeggen. Wie steun geeft in het bidboek, zal ook moeten investeren. Hij verwacht ook dat de revenuen voor Rheden onvoldoende zijn.

De heer ROUMEN (D66) zegt bij interruptie dat het CDA al conclusies trekt voordat D66, zoals gevraagd, heeft aangegeven wat de revenuen zijn. De VOORZITTER merkt op dat er nog gelegenheid is om andere fracties te overtuigen. De heer DE LANGE (CDA) voegt nog toe dat hij in de samenleving zoals bij ondernemers, weinig activiteit ziet. Hij wacht de inbreng van D66 af. In motie 5 ziet het CDA net als het college geen toegevoegde waarde. Het CDA steunt de denklijn van motie 7, vindt hem misschien overbodig omdat het college al bezig is maar zal hem steunen.

Mevrouw DIRKS (SP) herinnert aan de vraag die de SP eerder stelde, namelijk wat het transformatieplan bijdraagt aan het voorkomen van de tweedeling. Ze twijfelt daarover. De voorstellen gaan namelijk niet alleen over bedrijfsvoering. Sommige hebben veel invloed op inwoners. Dat geldt bijvoorbeeld voor het limiteren van beschikkingen. Ze stelt vast dat college noch coalitiepartijen die vraag beantwoord hebben.

De heer ROUMEN (D66) zegt bij interruptie dat het besluit gaat over het verkennen van mogelijkheden, niet over concrete maatregelen. Mevrouw DIRKS (SP) zegt die richting niet op te willen. Ook door het woord 'zoals' kan nog breder gezocht worden waardoor de raad het niet kan overzien. De heer POS (GL) zegt dat GL ook moeite heeft met 'zoals' omdat dan vele mogelijkheden in beeld komen. Hij vraagt aan raad en college waarom men mogelijkheden zou onderzoeken die geen wettelijke basis hebben. In Nederland geldt de zorgplicht, die kan men niet negeren.

De VOORZITTER merkt op dat GL een interpretatie geeft van het voorstel. Het college heeft niets gezegd over juridische problemen. De heer POS (GL) zegt dat raadsleden die dit geen begaanbare weg vinden dit op basis van informatie en overtuiging aan de orde kunnen stellen. Mevrouw DIRKS (SP) voegt toe dat het gaat om de punten a en b. Ze hoort vanuit het college verschillende opmerkingen over de status van de lumpsum nu, en vraagt of die eruit is gehaald omdat het juridisch niet haalbaar is. Ze citeert ook het voorstel waar het gaat over risico's vanwege wettelijke beperkingen. Een opheffing kan niet zomaar gestopt worden. De raad moet het weten als er problemen zijn op dit punt.

Ze gaat in op moties en amendementen: amendement 2 steunt ze omdat dit het besluit inderdaad helderder maakt, en steunt ook amendement 1. Motie 1 steunt de SP niet vanwege de algehele toon in de motie en omdat ze zich niet kan vinden in het argument om 'balans in de populatie' te brengen. Bij motie 3 overweegt ze dat de intolerantie toeneemt en aandacht dus goed is, maar anderzijds dat de doelgroep erg groot is. Ze suggereert om de motie in te perken. Motie 6 heeft voor de SP geen prioriteit. Motie 5 over het verminderen van ongelijkheid steunt de SP graag. Bij motie 6 vraagt ze of het klopt dat er al geëxperimenteerd wordt en zaken in gang gezet die in dit voorstel genoemd worden. De SP steunt motie 7.

Mevrouw HOPMANS (VVD) wijst erop dat de zinsnede die de SP gebruikt niet in de motie staat en voor rekening van de SP is. Mevrouw DIRKS (SP) merkt op dat het in het transformatieplan staat.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) citeert ook Goethe om aan te geven dat geven iemand gelukkig maakt. Hier wordt echter niets weggegeven. Ze ziet het Transformatieplan 2.0 als een verkenning, en wel van alle mogelijkheden. Net als de CU vertrouwt ze erop dat experimenten en projecten zoals genoemd in dit voorstel uiteindelijk zullen leiden tot een gedegen plan. De PvdA steunt amendement 2 daarom niet want ze wil een brede verkenning.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt bij interruptie hoe ze dit voorstel ziet. Als mevrouw NOORLAND (PvdA) zegt dat ze het ziet als een verkenning, vraagt ze of de PvdA dan weet waarmee ze instemt. Mevrouw NOORLAND (PvdA) antwoordt dat ze instemt met de wijze waarop het college de bezuinigingen wil aanpakken en erop vertrouwt dat de verkenners hun werk zullen doen.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) gaat in op moties en amendementen. Bij amendement 4 wacht ze op het antwoord van het college over de juridische ondergrond. Motie 1 steunt ze niet omdat er geen juridische basis is voor punt a, en omdat de PvdA dit niet wil. Bij motie 2 vraagt ze het college hoe dit uitvoerbaar zou kunnen zijn. De PvdA begrijpt de vraag om meer grip op de budgetten wel.

Ze wijzigt motie 3. In punt b is 'beleid' veranderd in 'plan' zodat de tekst nu luidt: "b. Uiterlijk in december 2019 met een maatschappelijk besproken voorstel in samenwerking met relevante partners naar de gemeenteraad te komen waarin een LHBTI+-plan wordt vormgegeven, hierna te noemen Regenboogplan, met speciale aandacht voor het tegengaan van pesten van deze mensen in het onderwijs en op de werkvloer in het algemeen".

Ze vervolgt. Motie 4 geeft ze 10 punten. Motie 5 vindt ze te open. Ze begrijpt de intentie maar ziet niet hoe dit concreet moet worden. Bij motie 6 merkt ze op dat het verkennen en experimenteren niet ten koste van inwoners mag gaan, maar dat ze vertrouwen stelt. Motie 7 vindt ze een mooie aanvulling.

De heer ROUMEN (D66) zegt dat motie 4 niet vraagt om het songfestival te organiseren maar om kansen voor Rheden te benutten als Arnhem wordt gekozen. De revenuen komen van overnachtingen, het recreëren, kansen om de streek te laten zien en de trots van inwoners.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt bij interruptie wat D66 en het college denken van de uitspraak van de burgemeester van Nijmegen die zegt dat hij zelf andere 'jeugd zorgen' heeft. De heer ROUMEN (D66) wijst op het belang van brede steun ter versterking van het bidboek dat al op 3 juli klaar moet zijn.

Maar pas als op 24 juli een stad is aangewezen volgt het gesprek over de kosten. Die kunnen meevallen omdat het om 21 gemeenten gaat, maar het kunnen ook hand- en spandiensten worden en dat is interessant. Hij vraagt om de wethouder op pad te sturen.

Mevrouw ROOK (GPR/B) vindt het geen probleem als de wethouder gaat praten maar denkt dat het verwachtingen wekt. Deelname aan het bidboek heeft financiële consequenties. De heer ROUMEN (D66) herhaalt dat het op dit moment vooral gaat om het versterken van Arnhem en dat kosten pas aan de orde zijn als de keuze bepaald is. Hij wijst nog op mogelijkheden, ook financiële, in het kader van het evenementenbeleid. Als mevrouw ROOK (GPR/B) opmerkt dat het om veel geld gaat, meer dan daarvoor beschikbaar is, antwoordt hij dat niet bekend is of het om veel geld gaat.

De heer ROUMEN (D66) gaat in op de moties en amendementen. Bij motie 1 merkt hij op dat D66 voor een eerlijke verdeling is, ook over wijken en straten. Hij vraagt of de gemeente mogelijkheden heeft om te sturen, bijvoorbeeld met bestemmingsplannen of beschikkingen. Bij motie 5 vraagt hij het college wat er tegen is om deze verkenning te doen. Bij amendement 1 wacht hij de reactie van het college op de gewijzigde versie af. In reactie op amendement 2 wijst hij op extra ruimte die het woord 'zoals' biedt om mogelijkheden te verkennen. D66 stemt in met motie 7.

Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) gaat in op moties en amendementen. GL steunt motie 1 niet en sluit zich hier aan bij de PvdA. Motie 2 vindt ze niet het antwoord op de vraag om meer grip van de raad, een vraag die GL ook heeft. Bovendien impliceert de nieuwe tekst dat er niet gerapporteerd hoeft te worden in het geval € 100.000, - kleiner is dan 5% van het budget. Motie 4 steunt ze niet en ze sluit aan bij het CDA. Het zou leuk zijn, ook voor het LHBTI+-beleid, maar het is niet het goede moment.

Op de vraag bij interruptie van de heer ROUMEN (D66) of GL ervan uit gaat dat het geld kost, herhaalt ze het CDA, namelijk dat men niet kan verkennen en later nee zeggen. Daarbij komt dat de economische voordelen net als bij de Giro vaak overschat worden. Motie 7 is eigenlijk overbodig zoals het CDA al zei, maar GL stemt voor omdat het belangrijk is dat dit doorgaat.

Ze zegt verder dat GL voor de Kadernota zal stemmen hoewel ze het uitgangspunt dat bezuinigingen gevonden worden in het domein waar ze zijn ontstaan, niet steunt. GL overweegt dat dit uitgangspunt onderdeel is van de Kadernota en nu niet meer ter discussie staat. Ze begrijpt dat tekorten ook voor het college soms als verrassing komen, en dat de decentralisaties problematisch zijn maar ze vraagt zich bij sommige uitgaven af of die niet te voorzien waren, zoals die voor apparatuur voor De Connectie en parkeerdekonderhoud. Ook daar is verbetering mogelijk.

De VOORZITTER vraagt de raad om af te zien van het gebruik van voornamen, ten behoeve van de luisteraars en de opname.

De heer POS (GL) gaat in op vragen over moties en amendementen van GL zelf. Met de amendementen wil GL meer richting geven aan de zoektocht. De kritiek van GL is gericht op het voornemen om lumpsumfinanciering in te zetten en om beschikkingen te limiteren. Hij vraagt of dit wel mogelijk is. GL heeft moeite met het woord 'zoals' omdat de uitwerking dan alle kanten uit kan gaan. De raad weet dan niet wat hij besluit. Vanuit de zorgen om de groeiende kloof tussen have's en have not's, wil GL weten welke effecten maatregelen daarop hebben. Motie 5 vraagt om daarvoor een meetlat te maken. Daar kan niets op tegen zijn, het is juist noodzaak. Amendement 4 vraagt om niet bezuinigingen maar de inwoner centraal te stellen en zo bij te dragen aan preventie. Als zorg niet tijdig geleverd wordt, kan later zwaardere zorg nodig zijn. Bij motie 5 merkt hij nog op dat de raad ook in het kader van Global Goals zou moeten weten welke effecten maatregelen hebben. Bij motie 6 zegt hij het belang van algemene voorliggende voorzieningen te onderschrijven. Ze zijn echter niet altijd geschikt en ook is in sommige gevallen het niveau kwalitatief nog onvoldoende en zijn vrijwilligers nog niet toegerust, zoals in de dorpshuizen. Tot dit op orde is, moet maatwerk mogelijk blijven.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) vraagt bij interruptie wat er tegen algemene voorzieningen is. Het Rhedens Maal bijvoorbeeld is een voorziening naast de zorg die inwoners thuis nog krijgen. Een algemene voorziening is dus een aanvulling. In de discussie die volgt, vergelijkt ze de ontwikkeling met die in het maatschappelijk werk naar groepsbehandeling, terwijl ondertussen de individuele gesprekken doorgingen. De heer POS (GL) wil niet met maatwerk stoppen zolang de algemene voorzieningen nog niet op orde zijn. Maatwerk wordt vervangen door algemene voorzieningen, vooral uit financiële overwegingen. Maar eerst moeten de algemene voorzieningen op niveau zijn. Hij concludeert ten slotte dat zowel GL als de PvdA algemene voorzieningen zien als aanvulling. De heer ROUMEN (D66) vraagt hoe men algemene voorzieningen kan verkennen als er niet mee geëxperimenteerd kan worden. De wethouder sprak al over innovatie. Men moet immers zeker weten dat er een volwaardig initiatief is. De heer ESKES (GPR/B) zegt dat ook hij een tegenstrijdigheid ziet. Punt e van het besluit spreekt over 'verder ontwikkelen'. Dat zou volgens GL niet meer mogen. De heer POS (GL) zegt dat GL voor innovaties is en dat hij ook niet wil dat algemene voorzieningen niet ontwikkeld moeten worden. Maar dat vergt investeringen.

Mevrouw ROOK (GPR/B) dankt voor de steun voor motie 7. Ze zegt te hopen dat de wethouder de huisartsen meekrijgt. Het beste argument is dat Leeuwarden 78% minder verwijzingen had. Bij motie 4 gaat ze ervan uit dat daar middelen voor nodig zijn, en omdat GPR/B dit nu niet beschikbaar wil stellen, stemt ze tegen. Ze is blij met de toezegging dat er begeleiding wordt geboden bij het oppakken van nieuwe taken door vrijwilligers in de dorpshuizen. Ze merkt op dat coalitie en college geen reactie hebben gegeven op haar vraag of men het coalitieakkoord eventueel wil openbreken. Ze vraagt nu weer aan de coalitie of men het akkoord zou openbreken als het college er niet uitkomt. Ook vraagt ze of de coalitie dit akkoord gesloten zou hebben als men wist dat er zoveel bezuinigd moest worden. Ze gaat in op de moties en amendementen. GPR/B bezint zich nog op amendement 1, gezien de wijzigingen. Ze steunt de amendementen 2 en 4. Motie 1 steunt ze niet. Ze ziet hierin twee moties die ze wellicht gesteund zou hebben. In motie 2 ziet ze geen toegevoegde waarde. Motie 3 steunt ze niet omdat ze geen beleid of plan wil opleggen. Het initiatief moet van onderaf komen waarbij de gemeente natuurlijk wel kan steunen. Motie 5 steunt ze niet omdat ze denkt dat dit niet bijdraagt aan het doel. Motie 6 steunt ze niet omdat ze juist ruimte wil geven aan experimenteren. Mevrouw HOPMANS (VVD) vraagt hoe GPR/B motie 1 zou splitsen. Mevrouw ROOK (GPR/B) antwoordt dat ze het deel a en b niet zou steunen en een deel c wel.

De heer WITTEVEEN (CU) reageert op de vraag van GPR/B over het coalitieakkoord. Op dit moment is het niet aan de orde. Destijds wist men al dat de situatie niet rooskleurig was en de CU heeft zijn wensen toen bescheiden gehouden. Hij kan zich voorstellen dat er een situatie ontstaat dat het college er niet uitkomt. Als mevrouw ROOK (GPR/B) opmerkt dat het haar tevreden stelt dat hij die mogelijkheid aanwezig acht, zegt hij dat hij voor zichzelf spreekt en zegt dat dit nu niet aan de orde is. Hij gaat in op moties en amendementen. Hij staat positief tegenover amendement 1 omdat ook hij voor een breed onderzoek is maar hij wacht het antwoord van het college af. Amendement 2 steunt hij niet omdat hij het college juist meer ruimte wil geven zodat er straks meer te kiezen valt. Bij amendement 4 geldt vergelijkbaar dat hij een brede verkenning nodig vindt om te zien wat er mogelijk is. Ook de CU vindt dat er niemand tussen wal en schip moet vallen. Daarbij gaat hij ervan uit dat het college rekening zal houden met de randvoorwaarden die de raad aangeeft. Bij motie 2 heeft hij overwogen dat het college al grote stappen zet om de raad vroegtijdig te informeren; hij vindt die voldoende. Motie 3 heeft de CU nog in beraad, mede na de toezegging van het college om met een memo te komen. Hij overweegt dat dit voorstel, inclusief samenwerking met partners, een groot

project betekent. Voor motie 4 wil de CU weinig middelen beschikbaar stellen. Steun van 20 partners voor Arnhem is goed, maar van tevoren moeten zij en ook Arnhem weten dat er weinig middelen beschikbaar zijn. Bij motie 5 wijst hij erop dat de wethouder zei dat de effecten van beleid wel eens andersom kunnen zijn dan verwacht. De CU vindt het belangrijk om de kloof in de gaten te houden en verwacht dat het college hiervoor een oplossing vindt. Hij vraagt ten slotte of het college zijn oproep in eerste termijn wil beantwoorden, namelijk om vakmanschap te waarderen, ruimte te bieden aan professionaliteit waarbij hen ook de financiële kaders voor ogen wordt gehouden.

Schorsing

Tweede termijn college

Wethouder HOFSTEDÉ zegt dat de voorstellen die het college doet, wettelijk haalbaar zijn. De wet zegt dat er voortaan geen recht op zorg is maar dat er algemene voorzieningen zijn waarvan de raad de hoogte en beschikkingen vaststelt. De gemeente mag een budgetplafond instellen en beschikkingen weigeren als dat is bereikt. Bij de jeugd gaat de Jeugdwet voor; die kent wel een zorgplicht. Hier komt wel de vraag wat afdoende zorg is, bijvoorbeeld als ouders en school daarover anders denken. Ze zegt ook dat al het beleid gericht is op het voorkomen van een tweedeling. Maar de wet zegt ook dat inwoners die zelf in hun zorgbehoefte kunnen voorzien, niet bij de gemeente kunnen aankloppen. De gemeente biedt een vangnet en doet zijn best om algemene voorzieningen zo goed mogelijk in te richten. Een voorbeeld daarvan is Ons Raadhuis waarvoor geen beschikking nodig is en dus ook geen gebruik wordt gemaakt van lichte dagvoorzieningen.

Ze gaat in op moties en amendementen. Het college steunt de brede verkenning waar amendement 1 om vraagt, maar tekent aan dat de lumpsum daar ook bij hoort. Ze begrijpt de intentie van amendement 2 maar zij wil juist de mogelijkheid openhouden dat er een oplossing is die nu niet voorzien is. De raad besluit bovendien nog over een plan met maatregelen. Ze herhaalt ook wat ze in de Voorbereidende vergadering heeft gezegd, namelijk dat ze de raad in september over het plan zal informeren, in een niet-politiek omgeving.

Gevraagd om uitleg door de heer ROUMEN (D66) zegt ze dat ze de raad in de aanloop naar de begroting zal informeren over concrete maatregelen en consequenties daarvan.

De heer KUIJPERS (SP) vraagt om één maatregel te noemen die bedoeld is om de tweedeling te verkleinen. Mevrouw HOFSTEDÉ noemt de dorpshuizen waar verbindingen worden gelegd, waar mensen samen op weg zijn, waar ze ook wonen en welk inkomen ze dan ook hebben.

Ze ontraadt amendement 4. De mens staat al centraal. Ze verwijst hier naar het besluit bij het meerjarenbeleidsplan Meedoen. Daarbij komt dat de gemeente probeert zaken zonder beschikking af te doen om zo de administratieve last te verminderen. Bij motie 1 wijst ze erop dat het bij begeleid wonen gaat om mensen die zelfstandig wonen en daar zorg krijgen. In de wijk de Paasberg in Arnhem die de VVD noemt, lag de situatie anders want daar is de bestemming 'Maatschappelijk 2'. Voor begeleid wonen gelden geen vergunningsplicht of criteria zoals bij kamerbewoning. Het punt is dat de gemeente veel huizen heeft, die gemakkelijk opgesplitst kunnen worden. Zorgaanbieders maken daar gebruik van, de gemeente heeft geen invloed op spreiding over gemeente en regio. Wel is het zo dat de gemeente contracten voor de zorg die nu voor het komende jaar worden afgesloten verder aanscherpt zodat zogenaamde cowboys buiten blijven. Verder inventariseert de gemeente het aantal arbeidsmigranten en begeleid wonen.

De heer ROUMEN (D66) vraagt of de wethouder zegt dat dit deel van motie 1 technisch niet uitvoerbaar is. Wethouder HOFSTEDÉ zegt dat klopt. Wel wil ze de spreiding in de regio aan de orde stellen als daar binnenkort het plan Beschermd Thuis besproken wordt.

Mevrouw HOPMANS (VVD) vraagt of de wethouder ook zegt dat in het huidige beleid selectie van zorgaanbieders mogelijk is. Wethouder HOFSTEDÉ zegt dat bij het afsluiten van nieuwe contracten, die welke op 1 juli 2020 ingaan, de kaders worden aangescherpt. Dit geldt voor begeleid wonen maar ook voor de inkoop in het algemeen. Niet alle 700 aanbieders in de regio zullen aan die kaders kunnen voldoen. Mevrouw HOPMANS (VVD) hoort dat in de regio beleid gevoerd wordt en vraagt of het mogelijk is om daarbinnen afspraken over spreiding te maken. Mevrouw HOFSTEDÉ zegt nogmaals dat ze spreiding in de regio aan de orde zal stellen maar dat de gemeente er weinig invloed op heeft. Ze zal bij de extramuralisering, de ontwikkeling dat mensen in de wijk gaan wonen met zorg eromheen, sturen op regionalisering. Het moet niet zo zijn dat Rheden alle mensen moet huisvesten die nu beschermd wonen.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) vraagt waarom de inventarisatie een koppeling legt tussen arbeidsmigranten en begeleid wonen. Wethouder HOFSTEDÉ zegt dat in het coalitieakkoord staat dat er beleid gevoerd gaat worden voor de vestiging van deze groepen.

Wethouder HOFSTEDÉ vervolgt. De opdracht van motie 5 vindt ze onduidelijk en kan veel extra werk betekenen. Ze verwijst naar haar toezegging om maatschappelijke effecten in beeld te brengen, en ontraadt de motie. Bij motie 6 verwijst ze naar de eerdere discussie en ze vraagt zich af of individueel maatwerk altijd beter is dan een algemene voorziening.

De heer POS (GL) vraagt waarom maatschappelijke effecten wel in beeld gebracht kunnen worden en de kloof, zijnde een van de effecten, niet. Wethouder HOFSTEDÉ herhaalt dat ze de maatschappelijke effecten zoveel mogelijk in beeld zal brengen, maar dat is iets anders dan ze meten. De heer POS (GL) zegt dat de raad een beeld moet hebben van de consequenties. De raad heeft ook al geen monitor meer. GL vindt het belangrijk te zien wat het effect is op de kloof. Mevrouw DIRKS (SP) veronderstelt dat het college voldoende weet om te kunnen zien of beleid effect heeft op de tweedeling, ook al omdat alle beleid gericht is op het verminderen ervan zoals de wethouder zegt. Wethouder HOFSTEDÉ zegt dat al het beleid erop gericht is om ongelijkheid te verminderen. Maar die ongelijkheid is er al; mensen die om hulp aankloppen zijn daar soms op aangewezen. Het is niet mogelijk alle effecten in beeld te brengen, maar waar mogelijk, zal het college dat doen. De heer POS (GL) zegt dat hij niet het onmogelijke vraagt maar om de effecten en om ze te monitoren. Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) vindt het bijzonder dat alle beleid gericht is op het verminderen van ongelijkheid en dat die toch niet in beeld kan worden gebracht. Wethouder HOFSTEDÉ zegt dat landelijke beleid ook invloed heeft en dat dit beleid deel uitmaakt van een totaal. Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) vraagt weer waarom het college niet inzichtelijk kan maken hoe het beleid uitwerkt. De heer DE LANGE (CDA) reageert daarop en spreekt over een academische discussie. Het onderwerp wordt zo groter en diffuser. GL vraagt een mate van nauwkeurigheid die niet haalbaar is. Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) antwoordt dat de raad op hoofdlijnen moet kunnen sturen. Nu blijkt dat niet duidelijk is of het beleid het doel bereikt, vindt ze dit een wezenlijke vraag aan het college. De heer DE LANGE (CDA) wil als raadslid die discussie ook kunnen voeren, ook al omdat het over een motie van GL gaat. Hij vindt dat GL schijnnaauwkeurigheid vraagt. Het CDA is wel gerust op de toezegging van de wethouder.

De heer ROUMEN (D66) vraagt of het college de motie ontraadt, dit omdat hij ook begrip hoort. Wethouder HOFSTEDÉ geeft aan hoe het Transformatieplan 2.0 is opgesteld en voorgelegd aan de raad nadat op drie terreinen binnen het sociale domein overschrijdingen werden geconstateerd. In deze discussie voegt de vraag naar de effecten op de tweedeling daar een dimensie aan toe. Dit plan werkt niet mee aan het vergroten van de tweedeling. De motie is vaag en kost waarschijnlijk veel onderzoek. Het college ontraadt dus de motie maar doet de toezegging om zoveel mogelijk maatschappelijke effecten in beeld te brengen. De heer POS (GL) zegt onder verwijzing naar het woord 'kunnen' in de motie dat hij niet om exacte cijfers vraagt maar om inzicht in wat van de maatregelen verwacht kan worden. Het verminderen van ongelijkheid is een belangrijk maatschappelijk effect.

De VOORZITTER wijst erop dat het nu gaat om de stand van zaken in de zorg. Over het verband met ongelijkheid is discussie mogelijk. Op dit moment levert de discussie geen nieuwe inzichten op, stelt hij vast, en hij sluit de discussie.

Wethouder BUDEL stelt tevreden vast dat er steun is voor motie 7 zodat hij in Leeuwarden kan kijken hoe ze daar werken. Hij antwoordt de VVD dat onafhankelijke toetsing iets anders is dan praktijkondersteuning. Het laatste is een lichte en snelle vorm van hulp in de praktijk van de huisarts die erop gericht is om eventueel erger te voorkomen. Bij onafhankelijke toetsing gaat het erom dat de gemeente, ook vanuit het vierogenprincipe, beter dan eerder kijkt naar het pakket aan hulp dat de zorgaanbieder voorstelt. De gemeente heeft immers vaak zicht op de totale gezinssituatie. De heer POS (GL) vraagt hoe de wethouder over het woord 'regie nemen' in dit verband oordeelt. Betekent dat niet juist 'leiding nemen'? Wethouder BUDEL zegt dat 'regie' inderdaad veel kan betekenen maar dat het hier betekent dat nauwkeuriger wordt gekeken naar de zorgvraag van het hele gezin. Als de heer POS (GL) opmerkt dat het hier gaat over de regierol ten aanzien van verwijzers en dat de vraag is of dit de houding is waarmee men die partners meekrijgt, antwoordt hij dat het college meer doet om de regie te nemen. Zo wordt met huisartsen met cijfers in de hand besproken hoe goede en betaalbare zorg geleverd kan worden. In samenwerking met partners als zorgaanbieders en scholen, wordt regie genomen zonder dat de gemeente alles wil bepalen. Mevrouw NOORLAND (PvdA) pleit ervoor om juist het woord regie te laten staan. Ze wijst erop dat de decentralisatie zorg dichterbij moest brengen waarbij de gedachte juist uitging naar complexe gezinssituaties en crises.

Wethouder HAVERKAMP (VVD) reageert op GPR/B inzake motie 4. Het is jammer dat de raad alleen vanuit de kosten naar de motie kijkt. Het college is er enthousiast over, maar begrijpt ook dat de raad op dit moment vanuit dat perspectief kijkt. Hij herinnert aan het plezier dat het songfestival 44 jaar

geleden in Nederland bracht en stelt zich voor dat dit in de regio weer gebeurt. Hij houdt de raad voor dat bezuinigingen er maar een keer in de zeven jaar zijn. Bij dit festival verblijven en recreëren mensen zes weken lang in de regio. Als hij niet gaat praten met Arnhem, zal Rheden misschien de boot missen. En het is mogelijk dat het niet zoveel kost. Hij ziet de motie als een bestuurlijke opdracht. Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt dat ze niet tegen het songfestival is. Maar men moet rekening houden met de kosten. Ze is bang voor verkeerde verwachtingen als de steun vanwege de kosten niet waargemaakt kan worden. Wethouder HAVERKAMP (VVD) zegt nog eens dat niet bekend is of er kosten zijn, hoe groot die zijn en wat de opbrengst is. In de Kadernota is er inderdaad geen geld voor gereserveerd maar hij vraagt om niet in de eerste plaats aan de kosten te denken. De steun van GPR/B kan vandaag de doorslag geven.

Wethouder KLONBERG zegt dat uit motie 2 geen vertrouwen spreekt in wat het college al doet. Hij wijst op de mogelijkheden van het nieuwe financiële systeem dat behalve voor de boekhouding ook geschikt is voor het leveren van managementinformatie. Betere sturing is nu mogelijk omdat nu vooraf inzicht verkregen kan worden in overschrijdingen in budgetten. Waar die er zijn, zal het college de raad informeren, al zal het niet bij iedere euro zijn. Het college stelt verder zeven rapportagemomenten voor waarvan er drie of vier besluitvormend zijn. Eventueel kan de raad zelf agenderen. Hij zal in september de eerste resultaten melden, daarbij al voorstellen voor maatregelen voorleggen en de reacties van de raad meenemen bij de begroting. Hij is het eens met het CDA dat er over de hele breedte gekeken moet worden. Het college stuurt ook door constant te zoeken naar besparingen en te monitoren. Intern wordt de hand op de knip gehouden. Motie 2 voegt daar niets aan toe, is misschien zelfs beperkend vanwege de benodigde capaciteit. Hij ontraadt de motie en zegt zich tegenover de raad te willen verantwoorden als dit over een jaar niets heeft opgeleverd. Op de vraag van de heer Van VALBURG (PvdA) of het klopt dat het college de motie ontraadt, bevestigt hij dat. Stringenter rapporteren dan nu is bijna niet mogelijk en zou extra menskracht vragen. Op de vraag naar de rol van het nieuwe financiële systeem, antwoordt hij dat deze periode een leer- en invoerfase is. Hij wil het op 1 januari 2020 in werking hebben, liefst eerder.

Burgemeester Van EERT reageert op motie 3. Waar de indieners nu het woord plan gebruiken, zou hij liever het woord memo zien. Hij wil de raad toezeggen dat hij daarin verslag zal doen van een zoektocht, samen met externe partijen, aangevuld met punten voor verder discussie van de raad. De heer De RUITER (PvdA) reageert dat de indieners daarmee akkoord gaan.

Mevrouw HOPMANS (VVD) vraagt om een schorsing voor intern beraad.

De heer WITTEVEEN (CU) vraagt nog een antwoord op zijn vraag over de spanning tussen vertrouwen, ambachtelijke uitvoering en het managementinformatiesysteem. Wethouder KLONBERG antwoordt dat de gemeente controle wil op de uitgaven maar anderzijds professionals de ruimte wil geven. Zij ondervinden extra administratieve druk omdat facturen vergezeld moeten gaan van een prestatieverklaring van de zorgverlener. Bij het opnieuw aanbesteden van de zorg zal behalve naar kwaliteit ook gekeken worden hoe de financiële afhandeling eenvoudiger kan. Hij heeft geen bemoeienis met het inhoudelijke dossier dat zorgverleners bijhouden. De heer WITTEVEEN (CU) zegt te begrijpen dat gekeken wordt of de zorg echt geleverd wordt. Dit is inderdaad een groot punt van zorg. Hij wil hier graag op terugkomen, bijvoorbeeld in september.

Schorsing

Mevrouw HOPMANS (VVD) deelt mee dat ze motie 1 wijzigt. De opdrachten a en b zijn eruit en de constatering is daarop aangepast. Bovendien heeft GPR/B de motie meeondertekend. De tekst van de motie luidt nu:

“De gemeenteraad in vergadering bijeen op 11 juni 2019, sprekende over de Kadernota 2020,

Constaterende dat:

1. Er in onze gemeente een aantal woningen is waarin begeleid wonen wordt gefaciliteerd.
2. Omwonenden aangeven dat er onvoldoende wordt gereageerd op gedane meldingen van overlast,

Overwegende dat:

1. De gemeente Rheden het uitgangspunt hanteert dat Rheden voor iedereen een prettige plek is om in te wonen;
2. Een veilige leefomgeving daar een essentiële bijdrage aan levert;
3. De gemeente hier een faciliterende rol in heeft;

4. De huidige aanpak vooral repressief is georiënteerd,

Draagt het college op:

- a. Om met een (nieuwe) proactieve en doeltreffende aanpak te komen voor de buurten waar het begeleid wonen als overlast ervaren wordt, en alle meldingen adequaat te registreren (door deze op te nemen in de dagrapporten);
- b. Uiterlijk in november 2019 de raad te informeren over de aanpak als bedoeld onder c en een beleidsvoorstel te doen.”

Verder deelt mevrouw HOPMANS (VVD) mee dat ze motie 2 intrekt en dat de VVD hier op een ander moment op terug zal komen.

Wethouder KLOMBERG is blij dat de VVD de motie intrekt. Hij wil er graag op een ander moment met de VVD over praten, wellicht kan dat snel.

De heer De RUITER (PvdA) deelt mee dat hij motie 4 wijzigt. Het woord 'plan' wordt 'memo' zodat de tekst van opdracht b nu luidt:

“b. Uiterlijk in december 2019 met een maatschappelijk besproken voorstel in samenwerking met relevante partners naar de gemeenteraad te komen waarin een LHBTI+-memo wordt vormgegeven, hierna te noemen Regenboogmemo, met speciale aandacht voor het tegengaan van pesten van deze mensen in het onderwijs en op de werkvloer in het algemeen.”

Punt van orde

De VOORZITTER licht de gang van zaken toe bij de besluitvorming over het Transformatieplan 2.0 en de Kadernota. Hij heeft met de griffier de volgorde van moties en amendementen bepaald. Per besluit kunnen stemverklaringen kunnen worden afgelegd. Hij stelt vast dat de fracties fractiegewijs willen stemmen.

3 Herijking Transformatieplan & Ombuigingen

Besluit

De VOORZITTER legt de amendementen 2, 4 en 1 ter besluitvorming voor.

Bij amendement 2 stemmen de fracties SP, GL en GPR/B voor en de fracties VVD, CDA, PvdA, D66 en CU tegen. Hij stelt vast dat amendement 2 is verworpen met 9 stemmen voor en 17 tegen.

Bij amendement 4 stemmen de fracties SP, GL en GPR/B voor en de fracties VVD, CDA, PvdA, D66 en CU tegen. Hij stelt vast dat amendement 4 is verworpen met 9 stemmen voor en 17 tegen.

Bij amendement 1 stemmen alle fracties voor. Hij stelt vast dat amendement 1 met 26 stemmen voor en 0 tegen unaniem is aangenomen.

De VOORZITTER legt het geamendeerde raadsvoorstel ter besluitvorming voor.

Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) legt een stemverklaring af: GL stemt tegen, omdat - door het verwerpen van de door haar ingediende amendementen - het voorstel onvoldoende is geamendeerd.

De fracties VVD, CDA, PvdA, D66, GPR/B en CU stemmen voor en de fracties SP en GL tegen. De VOORZITTER stelt vast dat het voorstel is aangenomen met 20 stemmen voor en 6 tegen.

De VOORZITTER legt de moties 5, 6 en 7 ter besluitvorming voor.

De heer ROUMEN (D66) legt een stemverklaring af bij motie 5: D66 stemt voor omdat de fractie ervan uitgaat dat dit op hoofdlijnen is aan te geven.

Bij motie 5 stemmen de fracties SP, D66 en GL voor en de fracties VVD, CDA, PvdA, GPR/B en CU tegen. De VOORZITTER stelt vast dat motie 5 is verworpen met 9 stemmen voor en 17 tegen.

Bij motie 6 stemmen de fracties SP en GL voor en de fracties VVD, CDA, PvdA, D66, GPR/B en CU tegen. Hij stelt vast dat motie 6 is verworpen met 6 stemmen voor en 20 tegen.

Bij motie 7 stemmen alle fracties voor. Hij stelt vast dat motie 7 met 26 stemmen voor en 0 tegen unaniem is aangenomen.

4 Kadernota 2020

Besluit

De VOORZITTER legt het raadsvoorstel ter besluitvorming voor. De fracties VVD, CDA, PvdA, D66, GL, GPR/B en CU stemmen voor en de fractie SP tegen. Hij stelt vast dat het voorstel is aangenomen met 22 stemmen voor en 4 tegen.

De VOORZITTER legt de moties 1, 3 en 4 ter besluitvorming voor.

Wethouder HOFSTEDE reageert op de wijziging in motie 1. Het college kan met de motie uit te voeten maar tekent aan dat dit moet worden gezien als aanscherping van beleid, niet als nieuw beleid.

De heer DE LANGE (CDA) legt een stemverklaring af bij motie 4: het CDA stemt tegen omdat de financiële prioriteit elders ligt en omdat het niet past bij het merk dat wordt voorgestaan.

Mevrouw ROOK (GPR/B) legt een stemverklaring af bij motie 4: GPR/B stemt tegen, ondanks het pleidooi van de wethouder.

Bij motie 1 stemmen de fracties VVD, SP, CDA, PvdA, D66, GL, GPR/B en CU voor en de fractie GL tegen. De VOORZITTER stelt vast dat motie 1 is aangenomen met 24 stemmen voor en 2 tegen.

Bij motie 3 stemmen alle fracties voor. Hij stelt vast dat motie 3 met 26 stemmen voor en 0 tegen unaniem is aangenomen.

Bij motie 4 stemmen de fracties VVD, D66, PvdA en CU voor en de fracties CDA, SP, GL en GPR/B tegen. Hij stelt vast dat met 13 stemmen voor en 13 tegen de stemmen staken. Dit betekent dat het voorstel voor de eerstvolgende raadsvergadering opnieuw op de agenda staat.

5 Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering.